

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

27 листопада 2019 року

Веде засідання голова Комітету ВЕДЕНІКТОВА І.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, доброго дня. У нас на зараз є 16 членів комітету. Пропоную розпочинати, бо дуже холодно. Раніше почнемо, раніше закінчимо.

Олеже Анатолійовичу, кворум є? Ми розпочинаємо. Дякую, колеги.

Дякую, що ви зібралися на позачергове засідання комітету. Позачергове засідання було скликане, тому що я отримала доручення від голови комітету, але, як повідомила голова підкомітету з питань нашого конституційної юстиції, все ж таки треба дочекатися оголошення з приводу 1015 в залі пленарних засідань Верховної Ради тому, щоб всі депутати були повідомлені. Це правильно з точки зору Конституції і Регламенту, Закону "Про Регламент". Тому я абсолютно підтримую Ольгу Володимирівну, у нас наступному тижня буде комітет, якщо буде це оголошено вже в залі пленарних засідань і кожен народний депутат буде повідомлений, тоді ми розпочнемо те питання, по якому скликався комітет.

Але у нас є й інші гарні питання. Тому я пропоную за порядок денний... подивитися порядок денний і проголосувати за основу порядку денного. Якщо у когось є ще якісь пропозиції, ми потім довключаємо. Якщо пропозицій немає, то можемо відразу за основу і в цілому. Як ви, колеги?

_____. За основу і в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за те, щоб прийняти порядок денний...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте за основу, а пізніше буде за основу після пропозиції...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, хто за те, щоб затвердити порядок денний за основу? Скільки?

_____. 17.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 17. Скільки присутніх зараз? 18 все ж таки присутніх.

Колеги, я перепрошую, давайте пізніше.

18 в залі і 17 – за. Хто – проти? Утримався? Один. Рішення прийнято.

Будь ласка, колеги, які пропозиції є до порядку денного?

Звичайно, Сергій Володимирович,

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

Звичайно, тому що, на жаль, я вважаю неприпустимим коли порядок денний позачергового засідання комітету роздають членам комітету за 39 хвилин до початку засідання комітету. А при цьому порядок денний приховується від членів комітету з незрозумілих причин.

Текст порядку денного був розісланий членам комітету о 14 годині 21 хвилині. Я ще раз підкреслюю, що є неприпустимим. У мене нема зауважень до тексту, але я вважав за необхідно висловити цю позицію і звернутися до голови комітету з проханням на перший раз хоча би в якісь розумні строки... Я розумію, що у всіх розумність своя, але хоча би в розумні якісь строки надсилати членам комітету заздалегідь порядок денний, тим більше по засіданнях, які є позачерговими. Як тільки оголосили позачергове засідання,

прохання одразу повідомляти про порядок денний для того, щоб ми розуміли, заради чого нас позачергово збирають.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, ви просто запізналися на початок засідання комітету. Якщо ви зараз відкриєте чат, де ви прочитали всі повідомлення, ви побачите: в п'ятницю, за чотири доби, як дійсно записано в законі, повідомлений порядок денний, в п'ятницю.

Далі. В понеділок було скликання підкомітету правосуддя.

Далі. Підкомітет, в нас в понеділок скликався підкомітет. Підкомітет засідав у вівторок. І у вівторок після засідання підкомітету були ще додаткові питання, які голова підкомітету мені озвучив.

І вчора о 15:11 було додано до порядку денного попередній розгляд законопроекту 2271, розгляд у першому читанні 2314, а також інформація Ради суддів України щодо формування конкурсної комісії. Я дуже дякую голові Ради суддів, що він погодився сьогодні бути присутнім, і він сьогодні тут з нами. Тому порядок денний формувався безпосередньо у п'ятницю і у вівторок.

Те, що вам роздано було би зараз, просто Ігор Васильович скинув ще в чат, тому що дуже багато депутатів користуються смартфонами.

Прошу, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна пані голово.

Я, при всій повазі до всіх, хто користується смартфонами, користуюсь ще й чинним законодавством. Тому прошу, я розумію, що молода фракція, "держава в смартфоні", "держава в Фейсбуці", держава будь-де, окрім держава в державі. Тому я прошу повідомляти членів комітету в порядку передбаченому Регламентом Верховної Ради, а також розміщувати порядок денний в порядку, передбаченому Регламентом Верховної Ради, для публічного огляду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які у вас є пропозиції, Сергій Володимирович, до порядку денного?

ВЛАСЕНКО С.В. Виконуйте Регламент. А до порядку денного, я зазначив, що в мене пропозицій немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які пропозиції для того, щоб проголосувати порядок денний в цілому, оскільки саме на цьому ви наполягали, заперечуючи голосування за основу і в цілому. Ми щось будемо додавати до порядку денного, щоб проголосувати його в цілому?

ВЛАСЕНКО С.В. Шановна пані голово, я можу сказати це повільніше, можу сказати це швидше, можу сказати це російською мовою, польською, чеською, англійською. Німецькою, не можу. Я повторюю, в мене немає доповнень до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В кого ще є якісь зауваження щодо порядку денного і пропозиції, щоб внести в цей порядок денний інші питання, які необхідно сьогодні розглянути?

Олександр Геннадійович.

ПУЗАНОВ О.Г. Дякую.

Я пропоную додати до порядку денного ще питання щодо проекту Постанови про забезпечення і виконання рішень Конституційного Суду України у сфері соціального захисту населення (2124), який ми з вами не розглядали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевської, так?

ПУЗАНОВ О.Г. Так. Який ми з вами не розглядали на минулому засіданні комітету. І домовились про те, що це питання буде внесено порядку денного наступного комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доповідати ви будете?

ПУЗАНОВ О.Г. Можу доповідати. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильович, а матеріали в нас є? В нас вони є. Колеги, ще пропозиції?

Тоді голосуємо за пропозицію Олександра Геннадійовича: додати до порядку денного ще один розгляд законопроекту. Це вже в нас в першому читанні він іде. Пузанов буде доповідач.

Колеги, хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Одноголосно, да, мені здається? У нас же зараз 19 членів... Вже 20 членів комітету. За скільки? 19 – за.

Хто проти? Утримався? Нуль. Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Ще є інші пропозиції? Якщо немає інших пропозицій, пропозиція на голосування затвердити порядок денний в цілому.

Хто – за це, прошу голосувати. Одноголосно. Дякую.

Тоді переходимо до розгляду законопроектів. У нас на попередньому розгляді стоїть законопроект 2271 народного депутата Полякова. Було повідомлено, він зараз знаходиться у відрядженні. Оскільки у нас тривають строки, і є висновки щодо цього законопроекту, і висновок ГНЕУ, і до нас надійшов рекомендаційний висновок Вищої ради правосуддя, і мені здається, і Рада суддів давала з цього приводу, ми можемо визначитись щодо цього законопроекту.

Будь ласка, Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Дякую.

На попередній розгляд запропонований законопроект 2271, поданий народним депутатом Поляковим щодо внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" щодо удосконалення порядку притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів.

Даний законопроект пропонує внести зміни до Закону про судоустрій щодо вдосконалення порядку притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, встановивши, що скасування або зміна судового рішення має наслідком притягнення судді, який брав участь у його ухваленні, до дисциплінарної відповідальності у вигляді накладення такого дисциплінарного стягнення.

І, зокрема, пропонується наступне. У випадку ухвалення такого рішення Європейським Судом з прав людини проти України внесення подання про звільнення всіх суддів, всіх інстанцій, які брали участь в його ухваленні; у випадку ухвалення такого рішення Верховним Судом внесення подання звільнення всіх суддів першої і апеляційної інстанції, які брали участь в його ухваленні і у випадку ухвалення такого рішення судом апеляційної інстанції внесення попередження щодо судів першої інстанції, які брали участь в його ухваленні.

Аналіз даного законопроекту проводився з урахуванням висновку ГНЕУ. Зокрема, в даному висновку зазначено, і він вже повторюється у висновку Верховного Суду, який надійшов, що дані зміни, запропоновані зміни суперечать Конституції України, а саме, зокрема, статті 126 Конституції України. Зокрема, у висновку, який надав нам Верховний Суд України, написано, що дані зміни прямо суперечать частині четвертій статті 126 Конституції України, в якій прямо вказано, що суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухваленим рішенням за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку.

Аналогічний висновок є у висновку ГНЕУ. Також тут є посилання на висновки КРСС, висновки Ради Європи.

З урахуванням викладеного є пропозиція. Це дане питання було розглянуто на підкомітеті, і одноголосно була підтримана пропозиція щодо затвердження проекту рішення. А саме: визнати проект Закону України про внесення змін до Закону "Про судоустрій і статус суддів" щодо удосконалення порядку притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів (реєстраційний номер 2271), поданий народним депутатом України Поляковим, таким, що суперечить Конституції України. І пунктом 2 рекомендувати Голові Верховної Ради України повернути зазначений законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи без його включення до порядку денного сесії та розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, які є в кого питання до доповідача або якісь міркування, які ми мусимо проговорити? Якщо ніхто не хоче виступити, тоді...

Будь ласка, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви, якщо до мене звертаєтесь, Сергій Володимирович, то, будь ласка, до мене звертайтеся? Тому що, мені здається, що ви просто...

ВЛАСЕНКО С.В. Ви запитали. Питань у мене немає. Але я би хотів висловитись...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання або міркування... *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. Хорошо. Я деколи бурмочу багато кому, в тому числі і вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, мені краще в стенограму.

ВЛАСЕНКО С.В. Нема питань. Будемо говорити в стенограму і по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нарешті, по суті.

ВЛАСЕНКО С.В. Це вам так здається, що нарешті.

Повертаючись до законопроекту, насправді я не погоджуюсь ані з висновком ГНЕУ, ані з висновком, запропонованим підкомітетом. Дійсно Конституція говорить про те, що суддю можна притягти до дисциплінарної відповідальності за скоєння злочину. Але при цьому є, при цьому народний депутат автор законопроекту запропонував притягати до відповідальності суддів, в тому числі коли вина суддів під час винесення рішення може бути встановлена рішенням Європейського суду з прав людини зокрема.

Зокрема є низка рішень Європейського суду з прав людини, які констатують зокрема порушення українськими суддями статті 18 Європейської конвенції з прав людини, а відтак по суті в перекладі для деяких викладачів, я тут перекладу з юридичної на нормальну мову: це буде означати, що суддя, відправляючи правосуддя...

_____ . *(Не чути)*

ВЛАСЕНКО С.В. А я дочекаю, поки пані голова... у неї важливіші ж справи є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви зі мною розмовляєте?

ВЛАСЕНКО С.В. Я розмовляю з усіма, але хочу, щоб і пані голова теж слухала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я вас слухаю, Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Дякую, пані Цезар.

Так от повертаючись до того, що приймаючи рішення і визнаючи порушення статті 18, Європейський суд з прав людини по суті зазначає, що суд, відправляючи правосуддя, не виконував функції відправлення правосуддя. І що суд по суті застосовував зокрема кримінальне покарання всупереч тим цілям, які має нести кримінальне покарання.

Тому я вважаю, що в даному випадку ми не можемо сказати, що якщо Європейський суд встановив... ми можемо дискутувати, якщо Європейський суд встановив, припустимо, порушення 6 статті, зазначивши, що були певні процедурні порушення чи це є встановлення вини судді чи не є, це інша річ. Але на моє глибоке переконання, якщо суд Європейський, зокрема, встановив порушення статті 18, тобто чітко зазначив, що суддя умисно, умисно, всупереч засадам правосуддя вчиняв дії під час розгляду кримінальної, зазвичай, справи, то це і є якраз встановлення судом факту винності судді. І я вважаю, що якщо є рішення Європейського Суду, де зазначається, що суддя умисно, нехтуючи засадами правосуддя, виніс відповідне рішення, то це і є встановлена судом обставина, по суті вчинення суддею злочину. Те, що українські правоохоронні органи на це не відреагували в належний спосіб, це нічого не означає. І немає тут ніякого порушення Конституції. Абсолютно. В частині... Я ще раз підкреслюю, в частині, коли Європейський Суд визнає порушення статті 18. Це було і в справі "Луценко проти України", це було і в справі "Тимошенко проти України" і в інших справах, де Європейський Суд визнавав порушення статті 18 Європейської конвенції.

Тому я би зазначив наступне. Можливо, в такій редакції, як запропоновано автором законодавчої ініціативи, можливо, цей законопроект треба йому повернути. Але питання... ми точно не можемо говорити, що в цілому цей законопроект суперечить Конституції (в цілому, я підкреслюю).

Можливо в якихось питаннях так, але точно, зокрема, не в питанні коли Європейський Суд з прав людини виносить рішення по 18-й статті. Тому я би просив, можливо, зняти із резолютивної частини абзац щодо невідповідності Конституції і прийняти рішення повернути цей законопроект автору на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Миколайович, що ви скажете з приводу того? Ми хочемо почути іншу думку.

НОВІКОВ М.М. Ми керувалися, коли підходили до цього статтею 94 Регламенту і одна з підстав – це є якраз... *(Шум у залі)* Да, суперечність Конституції даного законопроект. Який пункт ви в 94-й статті запропонуєте, якщо погодитися з вашою позицією. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо погодитися з моєю позицією, я пропоную за наслідками розгляду в першому читанні відхилити або повернути цей законопроект автору на доопрацювання. Все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це на перше читання, це попередній розгляд.

ВЛАСЕНКО С.В. Ні, це попередній розгляд для включення до порядку денного. Я пропоную включити до порядку денного і рекомендувати Верховній Раді повернути цей законопроект автору на доопрацювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І друга пропозиція. Тобто перша пропозиція взяти за проект висновку, підготовлений підкомітетом, а друга пропозиція, це включити його в порядок денний сесії і повернути при першому читанні суб'єкту права законодавчої ініціативи. Правильно, Сергій Володимирович?

Так, будь ласка, Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Оскільки тут ми головний комітет, але постало питання щодо конституційності, не розглядалося це питання на підкомітеті з конституційного права, я пропоную тоді відкласти розгляд цього питання, розглянути його на підкомітеті з конституційного права для того, щоб у нас були підстави відхилити його за неконституційність чи навпаки схвалити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, нам треба наполягати на безпосередньо суперечності Конституції?

НОВІКОВ М.М. Підкомітет висловив свою точку зору, якщо є інша точка зору іншого підкомітету, можемо заслухати точки зору депутатів членів комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є сенс переносити на наступне засідання комітету чи зараз ми можемо прийняти рішення?

НОВІКОВ М.М. Коли підкомітет приходив до такого висновку, ми врахували як вимоги Конституції так і висновки ГНЕУ, і висновки ВРП, і Верховного Суду України, де прямо було зазначено, що даний законопроект суперечить нормам Конституції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цього може достатньо.

НОВІКОВ М.М. Оскільки суперечить саме статті 126, що звільнення з цих підстав не є тими підставами, які передбачені Конституцією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна не наполягає на ....., тому ми можемо зараз вирішити.

Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. А я б підтримав Ольгу Володимирівну, тому що якщо у нас є профільний... Якщо ми піднімаємо питання конституційності. Ви ж піднімаєте питання конституційності? І ви ж не профільний підкомітет по конституційності. Давайте розглянемо там. Немає жодних питань.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, я думаю, що ми можемо навіть на голосування не виносити. Ми просто переносимо це питання до тих пір, поки не розгляне профільний підкомітет. Але в нас і та, і інша пропозиція. Одна пропозиція від голови підкомітету Новікова не включати в порядок денний і повернути суб'єкту законодавчої ініціативи, інша пропозиція від народного депутата Власенка включити в порядок денний, але все одно повернути суб'єкту прав законодавчої ініціативи. Тому тут просто питання часу.

І Василь Іванович хоче сказати. Будь ласка, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. ...давайте ми подивимось. Йде питання по суті про, у позаконституційний засіб вирішувати питання впливу на суддю. Не просто так, вичерпний перелік, як притягнення до відповідальності судді, в тому числі його звільнення, визначає Конституція, а Закон про статус лише дублює.

Тут те, що нам Поляков. Поляков, його прізвище? Поляков. Те, що він пропонує, ні в кого не викликає сумніву, крім пункту 18... статті 18, про який каже наш колега. Все інше не узгоджується з Конституцією. Все інше не узгоджується з Конституцією. А тому практика Конституційного Суду, виходить з того, ця практика єдино правильна, про те, що якщо масив закону є неконституційним, за виключенням якихось "перехідних положень" чи щось інше, то він визнається неконституційним. Ми зараз піднімаємо шлагбаум, відкриваємо зелене світло, щоб заходив цей законопроект в Верховну Раду. І там скажуть, відправити, він не годиться, тому що він...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, ми так не відкриємо цей шлагбаум. Це тільки Сергій Володимирович хоче.

НІМЧЕНКО В.І. Можу я закінчити, пані Ірино?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете, звичайно.

НІМЧЕНКО В.І. От ви б'єте мужиків на подлете к аеродрому.

Так от я про що веду мову. Шановні колеги, якщо ми зробимо цей прецедент, який сьогодні в нас тут завівся, те, що каже пан Сергій, що ми тут... Пам'ятаєте, ми вже це питання піднімали. Чи взагалі написати: є таким, що протирічить Конституції. Хто ми такі, що можемо такі умозаклучення давати? Ага, значить, ми виходимо з того, що ми можемо, це наше судження. Так, якщо наше судження, то ми должны виходити з того, що подивіться там же не одна позиція, а там декілька позицій стосовно того, як приборкати цього суддю. Знаєте, вже стільки на цього суддю повісили, не тому, що я там десь, колись працював, а лише тому, що подивіться, які жорнова, чистилище вони проходять, щоб дійшли до того. Ну, нема в світі ніде такого, як у нас в Україні твориться. І тому ми порвали все, що можна: прокуратуру і суди, поліцію – все порвали, все, що можна. А зараз вже перейшли на индивидуумы, на конкретного суддю.

І я вам скажу, в любому випадку, в любому випадку був би суддя, а порушення знайдуть, оті, про які ідеться в цьому законі. І тому я вважаю, що те, що запропонував колега стосовного такого, що його треба на підльоті до аеродрому цей законопроект не допускати до слухання, він нічого не дасть, тільки спантеличе людей і думки, що ж проходить, що таке Європейський суд. Європейський суд є Європейський суд. Він у нас в системі конституційного нема так, як є Римський статут. Ви звернули увагу? Звернули увагу? А Римський статут є. А цього нема.

Тому давайте ми все-таки прислухаємося. Я хотів би, щоб ви поставили на голосування те, що доповідач завів. Якщо у нас є така практика, ми визнаємо, ми можемо це називати "не узгоджується з приписами Конституції". Все. І все. І не запускати його в роботу, класти на кормоцех законодавчих структур.

І тому я хотів би, щоб ми проголосували. Перша була позиція. Друга пана Сергія позиція. І третя ще у когось була стосовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василь Іванович, ну, я вас підтримую, треба голосувати – будемо голосувати. Перша – заступник. Будь ласка, пан Максим.

ДИРДІН М.Є. Дякую за можливість.

Я теж хочу підтримати позицію і пана Німченка, і Новікова про те, що даний законопроект є або не в тій формі, вибачаюсь, Конституції України. І є тим важелем впливу на суддів, які можемо створити його. І це дійсно так.

І, якщо говорити про те, що можливо чи неможливо цей законопроект відповідає або не відповідає Конституції, то, можливо, щоб якісь є ідеї, які висловив пан Власенко, про те, що може і гарні ідеї є, але нехай автор законопроекту надасть цей проект, який би теж влаштував би і відповідав принципам Конституції України.

А тому я вважаю, що не потрібно робити відтермінування часу, щоб пройти комітет з питань конституційності, поставити це на голосування і прийняти це рішення, щоб теж час не втрачати. І Німченко теж мене підтримав в цьому плані, погоджуюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бачите, Василь Іванович, комітет слухає, чує і дослухається.

Будь ласка, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Я хотів би також зазначити з приводу того, що ми всі є членами Комітету правової політики. І говорити про те, що дійсно законопроект розглядався в підкомітеті по правосуддю. Але ми взагалі всі разом приймаємо, ми ознайомились з цим законопроектом, і кожен вже для себе як народний депутат прийняв рішення підтримати чи не підтримати даний законопроект. І, дійсно, більша частина цього законопроекту, вона, на мій погляд, є таким, що порушує норми Конституції в тому числі. Тому перекладати з одного підкомітету на інший підкомітет, щоб потім воно розглядалось в нашому ж комітеті, тим же складом народних депутатів, я вважаю, що це є недоцільним. і просто зайва витрата часу, який ми можемо приділити на більш важливі цілі.

Тому моя пропозиція розглянути висновок підкомітету і прийняти по ньому рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Павло Васильович.

Таким чином... А, ще пан Ватрас, будь ласка.

ВАТРАС А.В. В підтримку Петра Васильовича я також хотів би зауважити, що компетенції підкомітету з питань правосуддя достатньо для того, щоб дати висновок на предмет того, що даний законопроект не відповідає Конституції. Тим паче голова підкомітету з конституційного права зняла свою пропозицію. І я пропоную все ж таки два питання поставити на голосування і почати з того, щоб підтримати позицію підкомітету з питань правосуддя. Доповідача.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, пан Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую.

Шановна пані голово, шановні колеги, ну, відверто кажучи, це проблема не нова. Я скільки пригадую, завжди було бажання народних депутатів чи інших суб'єктів права законодавчої ініціативи посилити відповідальність суддів. І була ціла низка законопроектів. І тоді позиції комітету були завжди однозначні, вони визнавались такими, що суперечать Конституції і повертались суб'єктам права законодавчої ініціативи.

Інша справа, що я розумію, Сергія Володимировича, його насправді болить, тому що він був в тих процесах і аж до Європейського суду, і однозначно має всі підстави вважати, що судді були заангажовані в своїх рішеннях по якихось конкретних кейсах. Це правда.

Чи це має вирішуватись в такий спосіб, як пропонує автор законопроекту? Напевно, ні. Очевидно, тут не обійдеться без необхідності внести зміни до Конституції, про яку не раз говорилось. В 16-му році, на жаль, до цього руки не дійшли. Але я відчуваю, що нам треба буде думати над цим.

Що стосується зараз ситуації. Тут ситуація дуже непроста. У нас немає опції. Навіть, якщо ми вбачаємо один елемент неконституційним, ми не можемо в своїй постанові написати, що оскільки один неконституційний, тому через нього визнаємо неконституційним. Ми дуже звужені. Якщо навіть один малесенький елемент є неконституційним, ми мусимо весь проект визнавати неконституційним, повертати. Але ми маємо опцію в своєму висновку вказати, який саме елемент ми вважаємо за доцільне, щоб автор прибрав і усунув, і ще раз переподав, і вже тоді комітет зможе його підтримати. Може це вихід, Сергій Володимирович? Тобто ми можемо підтримати проект про те, що він... Але комітет, користуючись 94-ю, повертає, оскільки це суперечить Конституції, а в мотивуванні пише, що саме конкретно він вважає за доцільне має бути усунуте, і, відповідно, він може скористатися своїм правом і переподати ще на цій сесії. Я думаю, що це добрий варіант для всіх.

І третій варіант, якщо це можливо. Я думаю, що варто би було і поговорити з самим суб'єктом права законодавчої ініціативи. Може він здатний дослухатись зараз і відкликати цей законопроект? Тому що я знаю, він досить конструктивно дискутував тут у нас, ми були вже в такій дискусії, і тоді він пішов назустріч комітету, у тому числі і в певних законодавчих своїх рішеннях. Це теж варіант, який варто розглянути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Таким чином. У нас зараз є пропозиція від Новікова про те, щоб ми не включали в порядок денний те, що суперечить... на підставі того, що суперечить Конституції. Пропозиція від Власенко – включити в порядок денний. Ми застереження не можемо ....., Сергій Володимирович, мені все ж таки здається, що потім по першому читанню його повернути, тому тут буде тільки "включити". У нас попередні слухання, тому тільки: включити – не включити. Включити. Ви по-іншому хочете якось сформулювати пропозиції, Сергій Володимирович?

ВЛАСЕНКО С.В. Я би хотів підтримати Руслана Петровича. Насправді, я... (*Шум у залі*) Насправді, в своєму виступі я чітко зазначив, що, так, дійсно, є певні сумніви в конституційності в низ ці питань, але не у всіх питаннях. Тому якби ми просто визначили, що комітет вважає таким, що є сумнівним з точки зору Конституції, то я би тоді зняв свою пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми зараз там... Ми ще нічого не голосували, тому зараз сформулюються пропозиції на голосування.

Перша пропозиція на голосування від Новікова. Завдяки Василю Івановичу, який не хоче витратити час і став на захист суддів, ця пропозиція повертається на голосування про проект-висновок. У вас було дві пропозиції,

насправді: перша – включення в порядок денний, друге – відправити на підкомітет ще раз розглянути.

Якщо ми зараз...

ВЛАСЕНКО С.В. Пані голово!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте сформулюйте просто пропозицію.

ВЛАСЕНКО С.В. У мене є третя пропозиція. Компромісна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На голосування поставимо. Давайте.

ВЛАСЕНКО С.В. Я погоджуюся з тим, що зазначив Руслан Петрович. Я не заперечую проти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нього було три варіанти так само.

ВЛАСЕНКО С.В. Я не заперечую проти висновку підкомітету, якщо там буде зазначено, що конкретно, на думку підкомітету, не відповідає Конституції. Єдине, з чим я не погоджувався і про що був весь мій виступ, що є низка випадків рішень Європейський Суду, зокрема, щодо порушення статті 18 Європейської конвенції. І в такому рішенні Європейський Суду прямо зазначається, що суддя використовував правосуддя не для цілей правосуддя. І на моє глибоке переконання, це і є визнання судом по факту скоєння суддею відповідного злочину, зокрема, 375-а. Зокрема. Це моє переконання. І тому, мені здається, що коли Європейський суд виносить рішення по 18-й, то суддя беззастережно повинен бути звільнений, і це відповідає Конституції. От єдине в мене є застереження до цього питання.

Пропозиція наступна. Підтримати висновок підкомітету, внівши в нього відповідні зміни, зазначивши, що Конституція, на думку підкомітету,

зокрема, не відповідає ситуації, коли Верховний Суд скасовує рішення першої апеляційної інстанції, тому що це, дійсно, не завжди означає, що суддя скоїв злочин, тут нема жодних питань. І тоді ми вирішуємо всі питання, і тоді я підтримую висновок підкомітету, якби ми внесли таке невеличке доповнення до рішення. І тут немає жодних питань тоді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто така ж пропозиція, цей же висновок, тільки чітко вказати, в якій частині суперечить Конституція.

Руслан Петрович, зупиняємося на цьому? Таким чином у нас є дві пропозиції, зараз виступить Олег Анатолійович, потім ще Михайла Миколайовича хочу послухати і голосуємо.

Я ж питаю, ви хочете перенести на наступне засідання, щоб завтра обговорити? У вас же було три пропозиції, ми зараз ставимо на голосування.

_____. А я вам хочу нагадати, що ми вже...

_____. Колеги, дозвольте ще, у нас практика така склалася, що ми не розглядаємо проекти в тому випадку, якщо зацікавлена сторона, суб'єкт подання, не з'явився на засідання. В даному випадку, я так розумію, ми запропонували змінити цю практику, тому що цей законопроект, на наш погляд, не відповідає законодавству, як мінімум, а як максимум, ще і Конституції.

Я в цілому схиляюся до того, що я б не підтримував цей законопроект при голосуванні, вважаю, що є інший порядок притягнення судді до відповідальності, інші підстави. Але зараз я не бачу підстав змінити той порядок, який ми ввели. Ми відкладаємо розгляд справи, якщо суб'єкт подання не з'явився. В даному випадку є інформація, що він ще у відрядженні. Уявіть собі, як він образиться, якщо ми просто підтримали без нього, а ми відхилили, знаючи, що він у відрядженні і, мабуть, йому є що сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, насправді це справедлива позиція. Давайте перенесемо на наступне засідання, тим паче, що ми про це так довго говорили, і є якісь у нас... ДА, це позачергове засідання комітету, колега у відрядженні. Можливо, в цьому є сенс, щоб потім ми закрили це питання таким чином, щоб це ще більше питань не стало у нас.

Тому переносимо на наступне засідання це питання. Домовились?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви не наполягаєте, не будемо. Тоді просто чекаємо суб'єкта законодавчої ініціативи.

Давайте переходимо до другого пункту порядку денного.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо деякі депутати заперечують...

_____. Комітет не повідомляв суб'єкта законодавчої ініціативи?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повідомляли, він у відрядженні.

_____. А від нього не надходило клопотання про відкладення з тим, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не надходило, але абсолютно прав Олег Анатолійович зазначає, що якщо зараз у нас зараз практика така, що ми не розглядаємо без депутатів або без взагалі суб'єктів права законодавчої ініціативи, це справедливо. Це справедливо було зауваження, давайте тоді

дочекаємося, інакше незрозуміло, чому ми до цього все ж таки переносили, будемо послідовними в своїх діях.

Добре, переносимо...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що це будемо голосувати за це?

Хто за те, щоб перенести це питання на наступне чергове засідання комітету? Одноголосно. Дякую, колеги. 21, у нас вже.

НІМЧЕНКО В.І. І тоді у мене буде лише прохання, колеги. У нас повинно це стати нормою принципу. Доповідає, хтось доповідач, він повинен сказати, чи повідомляли, чи ні через секретаріат. Повідомлений автор чи не повідомлений, де він перебуває, по важній причини, чи не по важній, і яка його думка. Це повинно бути невід'ємною складовою доповіді по кожному законопроекті, оскільки йде питання про права суб'єкта законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Погоджуюсь.

НІМЧЕНКО В.І. ...підтримувати свою позицію і відстоювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Абсолютно правильно, Василь Іванович.

Переходимо тоді до другого пункту. Це в нас проект Закону про внесення змін до Господарського-процесуального кодексу України і так далі по тексту (реєстраційний номер 2314). Знову-таки у нас відповідальний Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Прийшла черга.

Шановні колеги, перш ніж перейти до розгляду даного питання по суті, я хотів би нагадати ті події, які відбувалися попередньо. А саме, ми даний законопроект уже приймали і проголосували про прийняття його в першому читанні і за основу.

Але що цьому передувало. 8 листопада ми провели зустріч з суддями. Провели широке обговорення даного законопроекту з суддями усіх касаційних судів і судів апеляційних інстанцій, всіх юрисдикцій. За результатами цього обговорення, до комітету надійшли пропозиції. Пропозиції і зауваження до даного законопроекту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, я дуже перепрошую, я вас перебиваю. Просто тільки що Ігор Васильович повідомив. У нас 2314, я думаю, зараз затягнеться, достатньо затягнеться. А у нас Богдан Сільвестрович на потяг може, голова Ради суддів, запізнитись.

Якщо колеги не заперечують, перейдемо до останнього пункту порядку денного. Добре? Ми запрошували Голову Ради суддів. Якщо ви не заперечуєте. Тому що 2314 швидко не вийде, я ж розумію, що це так буде. Так? Ніхто не проти? Тоді, будь ласка.

Будь ласка, Богдан Сільвестрович. Може ви за стіл до нас присядете, щоб ми вас добре бачили всі. У нас там, біля Руслана Петровича, як завжди, є крісло для гостей. Будь ласка.

Дякую, Михайло Миколайович. Вибачте. Але просто, щоб ми встигли поговорити з головою Ради суддів, і він не запізнився на потяг.

МОНІЧ Б.С. Дякую.

Я перепрошую. Дякую, насправді, за розуміння. Оскільки я є суддею сьомого апеляційного адмінсуду, працюю постійно у Вінниці, і я спеціально на засідання комітету, по суті, сьогодні приїхав. І планував, начебто в листі було одне питання, тому розраховував так час.

Дякую за запрошення. Які питання цікавлять, чи я можу почати інформування, в принципі, з питання порядку денного.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви коротко щось розкажете, може ви частину запитань і знімете в своїй доповіді.

МОНІЧ Б.С. Ну, загалом, безумовно, Рада суддів, як і інші окремі суб'єкти, такі як Верховний Суд, Вища рада правосуддя України, дійсно, висловлювали ряд застережень стосовно законопроекту ще на той час 1008. Але все ж таки цей законопроект був прийнятий, він став законом, набрав 7 листопада 2019 року чинності. І, фактично, одразу, ну, в нас є розуміння в Раді суддів в тому, що закон потрібно виконувати. І мною як головою Ради суддів України на найближче чергове засідання Ради суддів України було винесено питання стосовно формування складу конкурсної комісії, яка має свою чергу сформувати склад Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. 22 листопада відбулося це засідання. Це, ще раз наголошую, було планове засідання Ради суддів, тому що всі члени Ради суддів працюють, фактично, на громадських засадах, тобто вони продовжують бути судьями, і відповідно у них є графіки засідань, вони слухають справи. Тобто це було планове засідання, і ми одразу це питання, я вважаю, без зайвих зволікань ми його включили в порядок денний.

Під час обговорення зазначеного питання окремими членами Ради суддів України висловлювалися застереження стосовно того, чи не передчасно Рада суддів України розглядає це питання. З чим це було пов'язано? Це було пов'язано насамперед з тим... Я буду озвучувати ті застереження, які були висловлені. Оскільки, ну, моя позиція особиста була в тому, що необхідно було формувати склад відповідної комісії, тому що, ну, знову ж це ж пов'язано із тим, ну, із скликанням засідань Ради суддів України. Тобто наступне чергове засідання у нас в 20-х числах грудня

заплановано, ну, в іншому випадку доведеться, мабуть, скликати тоді позачергове засідання.

Які ж застереження були висловлені? Вони були висловлені, зокрема, з приводу того, що спочатку має Вища рада правосуддя все ж таки затвердити положення про проведення конкурсу або, принаймні, була інша думка, якщо не потрібно чекати поки буде затверджено положення про проведення конкурсу, то принаймні повинно бути прийнято рішення про утворення конкурсної комісії. Тобто ті члени ради суддів, які голосували проти обрання, вони вважали, що якщо положення про сам конкурс Вища рада правосуддя може самостійно затвердити, то принаймні мало бути яесь рішення, хоча б про утворення конкурсної комісії, що начебто рада суддів тоді обере членів конкурсної комісії до комісії, яка ще ніким не утворена, не утворена зокрема тим суб'єктом, який має її утворити.

І фактично з огляду на ці два основних зауваження, тобто різні думки були, окремі члени ради суддів вважали, що маємо дочекатися і самого положення про сам конкурс, а окремі, що достатньо хоча б формалізованого рішення, що вищою радою, це стаття 95 прим частина перша, Вища рада правосуддя для проведення конкурсу, Вищою радою правосуддя утворюється конкурсна комісія та затверджується її персональний склад. Тобто тлумачили це таким чином, що спочатку утворення, формування конкурсної комісії і по результатах затвердження. Голоси насправді розділилися практично порівну при голосуванні за дане рішення, однак загальне є таке бачення, що все ж таки формувати конкурсну комісію потрібно і у разі, якщо Вища рада правосуддя принаймні оголосить, прийме рішення про утворення конкурсної комісії, а ще краще, якщо і затвердить саме положення про зазначений конкурс, мною буде скликано позачергове засідання ради суддів і безумовно ми, я думаю, виконуємо норму закону з цього приводу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Богдане Сільвестровичу.

Насправді, законопроект 1008, який став Законом 193, просто, дійсно, настільки був в професійному суспільстві резонансним, можна сказати, що всі члени комітету таким чи іншим шляхом ще відповідають на запитання і по 1008, і взагалі по тій ситуації, яка склалася в суддівській гілці влади. І ми як представники Верховної Ради, як народні депутати, парламентарі, дійсно, занепокоєні тим станом, що відбувається.

От скажіть, будь ласка, 30 жовтня відбувся з'їзд суддів. Законопроект 1008 було проголосовано у Верховній Раді 16 жовтня. Вже в п'ятницю було зрозуміло, що він йде як президентський законопроект на підпис до Президента, тому що три постанови, які були винесені про скасування, не були підтримані депутатами в залі Верховної Ради. 30 жовтня в день з'їзду Президент підписує законопроект 1008, і він стає законом. 7 листопада закон став оприлюднений, і 7 листопада ми можемо вважати те, що закон набув чинності. Таким чином, коли ви обираєте двох членів ВККС на з'їзді суддів, ви як голова Ради суддів, вищого органу суддівського врядування, який діє як виконавчий орган між з'їздами, і взагалі і Рада суддів і судді топ-кар'єри юриспруденції, ви бачите системну картину і ви бачите всі процеси і наслідки, тому що ви судді, ви приймаєте рішення, ви розумієте, яким чином це рішення впливає на суспільство. Ви обираєте двох членів ВККС. Чим це було визвано обрання двох членів ВККС з'їздом суддів 30 жовтня, коли 16 жовтня було проголосовано законопроект 1008? Чим ви міркувались, скажіть, будь ласка?

МОНІЧ Б.С. Дякую, звичайно, за запитання. Я не думаю, що я можу дати відповідь за кожного делегата з'їзду, який визначався стосовно включення цього питання в порядок денний чи невключення. Але все ж таки так само як і зараз, це насправді дві подібні ситуації, як...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так я чому і питаю, нам же систему треба розуміти.

МОНІЧ Б.С. На той час, на момент проведення з'їзду він був скликаний, в тому числі і з цього питання порядку денного. З огляду на застереження, які були висловлені, в тому числі і Радою суддів, в тому числі і рядом суб'єктів інших, прогнозувати це... Ви говорите впевнено, що закон був би підписаний однозначно і так далі, але ж Президент міг застосувати право вето. І на момент проведення з'їзду все ж так, наскільки я пам'ятаю, закон був підписаний на наступний день після закінчення з'їзду.

І от ми уявляємо ситуацію. Я тут зараз висловлюю свою позицію, і з цим погодились, але з нею погодились, в принципі, всі делегати з'їзду, якщо ми теоретично, чи могли ми допустити, наприклад, ситуацію, коли з'їзд суддів зібрався обрати членів ВККС і зняв це питання з порядку денного, а завтра закон, скажімо, ветований. Тому що все ж таки, якщо говорити про один з таких недоліків цього законопроекту саме в частині діяльності ВККС, то на мою думку, було би логічно все ж таки з огляду на тривалість процедур формування нового складу комісії, передбачити, мабуть, все ж таки певний перехідний ....., що стара комісія, можливо, продовжує здійснювати певні процедури до моменту, поки не буде сформована нова комісія, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Законопроект було проголосовано без цієї норми.

МОНІЧ Б.С. Так, але він не став законом. Тобто він став законом після проведення з'їзду. І я думаю, що в тому і нічого страшного, ті члени... Насамперед виникало на з'їзді і в нас питання: навіщо люди кандидують, так, до цієї Вищої кваліфікаційної комісії. Але воно залишається риторичним. Що, по суті, вони обралися на один день, не приступили до виконання своїх обов'язків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На 7 по ходу.

МОНІЧ Б.С. Вони не приступили до виконання обов'язків, наскільки мені відомо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не приступили до виконання обов'язків.

МОНІЧ Б.С. ...в тому числі з огляду на те, що там по спецперевірках були окремі питання, тобто мали бути вони завершені. І більше того, вони і відповідно до нового закону, який набрав уже чинності, вони, по суті, вже втрачають можливість навіть теоретично вже претендувати до нової Вищої кваліфікаційної комісії.

Тому ми в даному випадку виконували закон, так само як і тут позиція Ради суддів, не зважаючи на те, що є певні застереження, є подання до Конституційного Суду, Верховного суду щодо окремих положень цього закону. Але це вже закон, і ми так само його мусимо виконувати і таке розуміння у моїх колег є. Є тільки оті застереження, про які я говорив, стосовно самої процедури. Все ж таки суб'єкт призначення членів ВККС – це Вища рада правосуддя. Положення про конкурс вона все ж таки затверджує. І так само з буквального, якщо тлумачити буквально саму норму закону, то саме Вищою радою правосуддя і утворюється ця комісія. Тобто як можна обирати членів комісії, якщо ще сама комісія? Тобто таким чином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто от якраз в даному випадку цікаво, чи приступили члени ВККС до виконання своїх обов'язків чи ні. От насправді це дуже...

МОНІЧ Б.С. Я насправді не цікавився відверто цим питанням, я не можу зараз достовірно вам сказати. Ну наскільки я розумію, ще ні. Ну це ж очевидно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна тоді, оце моє питання може бути як офіційний запит, все ж таки. Чи приступили вони до виконання своїх обов'язків, чи були якісь виплати їм грошові за ці 7 днів роботи фактично? Тому що їх З'їзд обрав і вони вже вважаються членами ВККС. Якщо вони приступили до виконання службових обов'язків, яким чином проходило припинення? Чи були певні так само грошові компенсації, які передбачено законодавством, чи не були?

Тобто питання в мене наступне. Оце обрання двох членів ВККС, крім того, що люди дійсно позбавились права приймати участь фактично в наступному конкурсі на членів ВККС, це для людей, які йшли зі своєю місією, завданням, обиратися членом ВККС... Я думаю, що в них був мотив дійсно стати членами ВККС. І розуміючи, що закон вже був прийнятий, але ще не був підписаний і оприлюднений, як ви кажете, але вже люди мали великий ризик позбавлятися цього права стати членами ВККС в майбутньому. І чи були якісь виплати з бюджету України цим особам? Тому що, якщо вважати і думати, що дійсно вони приступили до виконання службових обов'язків, були, потім припинили свої по скороченню, ми розуміємо, які виплати, з врахування того, що зарплата члена ВККС – це зарплата судді Верховного Суду з коефіцієнтом 1,5, нам треба розуміти фінансові важелі, які дійсно... Це важливе питання, тому що в нас йшли бюджетні процеси, і зараз ми ще у спілкуванні з Мінфіном щодо того, що Державна судова адміністрація вважає, що недостатньо грошових коштів. Тому нам дуже важливо розуміти яким чином ці грошові кошти взагалі витрачаються. Ви як голова Ради суддів можете нам щось прояснити?

МОНІЧ Б.С. Дякую за запитання.

Але я б все ж таки хотів чітко, щоб ми розуміли, що якраз як голова Ради суддів я навряд чи зможу відповісти на ці запитання. Тому що є державний орган Вища кваліфікаційна комісія, є секретаріат, який працює, як так розумію, я думаю, що ці питання доцільно адресувати туди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

МОНІЧ Б.С. Але я спробую з'ясувати інформацію, у нас є контакти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Просто цікаво було ваше міркування. Дякую, Богдане Сильвестровичу.

Будь ласка, Сергій Володимирович, питання.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Богдане, за інформацію.

Я думаю, що інформацію ми приймемо до відома, тому що жодних рішень ми приймати не можемо. На відміну від пані голови, я вважаю, що з'їзд суддів діє у повній відповідності до чинного законодавства. З'їзд суддів це ж не гадалка, підпише – не підпише, вето – не вето, буде – не буде. На момент з'їзду суддів закон не набув чинності, тому з'їзд суддів діяв відповідно до законодавства, яке було на той момент.

Чому якісь люди захотіли обратися або не захотіли обратися? Пам'ятаєте класичну фразу професора Преображенського товарищу Швондеру. Так вот Швондеру он сказав: вот не хочу, а тут хочу и все. І це їхнє право було кандидувати. Я думаю, що всі судді розуміли всі свої ризики або не ризики, я не знаю, що це таке. Ви абсолютно праві в тому, що ви не можете відповідати за весь з'їзд суддів, це справедливо. Ви точно не можете відповідати за фінансове забезпечення роботи членів Вищої кваліфікаційної комісії, бо це не ваша компетенція, абсолютно це очевидно для всіх, хто більш-менш в цьому розбирається.

Тому ще раз дякую вам за інформацію. І, я думаю, що ми її приймемо до уваги і подякуємо вам за інформацію. От і все.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олеже Анатолійович.

МАКАРОВ О.А. Дякую.

Я хотів би сказати, що ми не повинні ставити голову Ради суддів в положення, коли він мусить виправдовуватися. Я переконаний, що голова Ради суддів може інформувати про ситуацію, але ніяких виправдовувань ми не можемо... ми не маємо ставити в положення, коли Голова Ради суддів повинен виправдовуватися. Все зроблено по закону, відповідно до чинного законодавства. Я, наприклад, був переконаний, що Президент застосує право вето, оскільки, дійсно, зараз ми бачимо, що цей закон дуже важко виконати. Ми знаємо, що були дуже серйозні зауваження у наших міжнародних партнерів, і я сам сподівався, що цей закон не набуде чинності у тій редакції, якій зараз він набув чинності. Тому Рада суддів діяла в відповідності до чинного законодавства: призначила двох членів ВККС, які, не знаю, чи приступили, чи не приступили до виконання. З'їзд, вибачте. Мені також цікаво, чи почали вони виконувати свою функцію, чи ні, але на той момент, можливо, якісь і голоси були критичні для прийняття таких рішень і це... на це вони мають право і мусять виконувати приписи законодавства.

Хочу нагадати, що у нас, наприклад, є міністри, які побували депутатами там півдня, і нічого, і ми не питаємо, для чого вони приймали присягу, знаючи, що їх, напевне, призначать міністрами. А тут у нас ми задаємо питання, чому люди почали виконувати функції членів ВККС в той час, коли, мабуть, Президент підпише або не підпише закон найближчим часом або, може, через місяць. Тому я би подякував за цю інформацію. Я думаю, що може бути уточнююче запитання, але саме це має бути не допит, а саме отримання інформації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Насправді... Зараз, три секунди, Павло Васильович. Я дуже вдячна, що Богдан Сильвестрович прийшов, і у нас, дійсно, в його запрошенні було

питання і щодо комісії, і щодо роботи з'їзду суддів, тому що це дуже важливо. Це ж був позачерговий з'їзд суддів?

_____. Це був позачерговий з'їзд, який скликався саме в силу теж вимог закону, саме в зв'язку з тим, що Закон "Про Конституційний Суд України" передбачав чіткі терміни скликання з'їзду саме з метою, основна мета з'їзду була – це дообрання, безумовно, суддів Конституційного Суду. І саме з метою економії так само державних коштів, розуміючи, що ми будемо збиратися в жовтні, ми враховували також і те, що спливали на той час повноваження. По-перше, я не звик просто говорити якісь недостовірні речі, я стараюсь давати інформацію, яку тільки маю. Але я впевнений на 95 відсотків, що, безумовно, ці ж новообрані члени ВККС не приступили до обов'язків. Стосовно навіть заробітної плати, то з моменту набрання чинності вже законом 7 числа там міняється і підхід абсолютно до визначення заробітної плати до члена ВККС. Тому це вже не є зарплата Верховного Суду.

І ще раз звертаю увагу також і на те, що вони ж то обиралися наперед, так би мовити. Тобто попередні члени кваліфікомісії ще мали місяць строку повноважень. Тобто ці обрані з'їздом члени ВККС мали би приступити до своїх повноважень виключно після закінчення терміну попередніх. Тому я наближено до ста відсотків можу сказати, що ці люди не приступили, скоріше за все, до виконання своїх повноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Насправді, я думаю, правильно нас розуміти, що в нас є така нагода здійснювати парламентський контроль. І зараз, дійсно, така ситуація, що ми можемо. Крім того, в нас є чіткі вимоги закону, де записано, що позачерговий з'їзд скликається Радою суддів. Тому Рада суддів безпосередньо скликає цей з'їзд, модерує цей з'їзд.

І Богдан Сільвестрович – та особа, як може зараз надати нам всім, членам комітету, безцінну інформацію для розуміння процесів, які ідуть всередині. Тому тут ми все робимо абсолютно чітко, по статті 130, по судоустрою, де прописано, що позачерговий з'їзд скликається Радою суддів. Тому я і звернулася до Богдана Сільвестровича розказати про рішення цього з'їзду. Це важливо для розуміння членами комітету тої законопроектної роботи, яка ведеться, вже там ..... інші проекти щодо устрою. Тому це безцінний для нас досвід і інформація.

От якраз ви зазначили, що це позачерговий з'їзд. Скажіть, а скільки коштів було витрачено на цей позачерговий з'їзд?

МОНІЧ Б.С. Не готовий зараз в цифрах відповісти, тому що не готував дану інформацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому питаюсь? Тому що, в принципі, питання з'їзду, це серйозне питання. Дійсно, скликається, він взагалі скликається один раз на два роки. Позачергові з'їзди можуть скликатися, от за статтею 130-ю.

У вас була така можливість шикарна привести у відповідність склад Ради суддів, до вимог закону. Тому що одна як з причин, чому не внесли в порядок денний питання обрання членів в комісію для формування ВККС, це питання було піднято на вашому засіданні в п'ятницю. І я думаю, що нам важливо так само розуміти, наскільки воно було правильно піднято. Це не легітимність членів Ради суддів. Не легітимність самої ради, не членів, а не легітимність ради. Оскільки, як було зазначено в п'ятницю, що склад не відповідає вимогам закону. По-перше, там були лунали такі думки, що замість чотирьох суддів Верховного Суду у вас вісім суддів Верховного Суду, замість одного члена й по вищому... суд мав дати одне місце, зайняло два місця. І інші лунали, я не можу, мабуть, це проговорювати, тому що я фактаж цей не перевіряла, не знаю, тому питання безпосередньо вам.

У вас був 30 з'їзд. Зараз деякі члени Ради суддів відмовляються голосувати за обрання складу, тому що рада не легітимна у своєму складі. Що ви з цього приводу думаєте, це є проблема чи ні? І чи можна було це визначити на з'їзді, чи ні?

МОНІЧ Б.С. Мені взагалі подобається дуже слово парламентське і не подобається слово контроль і особливо в контексті діяльності органів судової влади. Тому все ж таки, але я сприймаю нашу зустріч все ж таки, що це намір такий, щоб ми дискутували і обговорювали ті питання, які безумовно турбують всю Україну. І тому я прийняв це запрошення і сьогодні я тут.

І так само я хочу наголосити на тому, що згідно чинного законодавства голова Ради суддів лише відкриває з'їзд, а головуючого далі обирає сам з'їзд. Це ніякий не обов'язок був мене в подальшому головувати з'їзд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання не в тому, питання в тому, що в п'ятницю... стояло питання нелегітимності ради, що ви з цього поводу думаєте?

МОНІЧ Б.С. Повірте, я на всі питання ваші відповім. І тому головуючий на з'їзді – це лише головуючий на з'їзді. Це менеджер, який більше того на нього певні обмеження у зв'язку з тим, що я як делегат з'їзду не маю права в тому числі ні агітувати ні за кого і висловлювати свою позицію більше в питаннях, тобто це дуже тонка межа.

Стосовно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Питання ж не в цьому...

МОНІЧ Б.С. Стосовно нелегітимності якоїсь Ради судді і так далі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка може бути агітація, якщо питання навіть не стояло у вас, як в порядку денному.

МОНІЧ Б.С. Ні, то я, щоб ви розуміли, ви запитуєте мене зараз, я ж не дарма сказав слово "контроль", ви, фактично, задаєте мені запитання про рішення з'їзду...

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, пані голово, що ми зараз робимо? Ми втручаємося в роботу органів суддівського самоврядування?

ГОЛОВУЮЧИЙ. В жодному разі ні.

ВЛАСЕНКО С.В. Ну, як в жодному випадку ні? Ну, як...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович.

ВЛАСЕНКО С.В. Пробачте, ви говорили, я не перебивав вас. Мені здається, що зараз комітет...

МОНІЧ Б.С. Я закінчу, давайте я закінчу все ж таки...

ВЛАСЕНКО С.В. Комітет трошки перевищує власні повноваження, втручаючись в діяльність органів суддівського самоврядування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яким чином? Питаючи про склад ради?

ВЛАСЕНКО С.В. Ми можемо ставитися як завгодно до тих дій і подій, які відбуваються в органах суддівського самоврядування. Ми можемо їх критикувати або ми можемо їх підтримувати, але я ще раз підкреслюю, ми не маємо права втручатися в будь-який спосіб у діяльність органів суддівського

самоврядування, пробачте. Я ще раз підкреслюю, вони самі собі розберуться в Раді суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чекайте, в чому ви зараз вбачаєте втручання?

ВЛАСЕНКО С.В. Я вбачаю в тій формі і в тих питаннях, які ви задаєте зараз. Я ще раз підкреслюю, я погоджуюся з колегами, які зазначили, що це їм нагадує якийсь невідомий допит.

Тому я ще раз підкреслюю, немає, я погоджуюся з паном головою Ради суддів в тому, що "парламентський" гарне слово, "контроль" слово погане. Тому що в даному випадку ми не маємо права будь-якого втручання в діяльність органів суддівського самоврядування. Ваші запитання мені зараз нагадують запитання прокурора або викладача до студента, і ми не маємо права зараз в такій формі проводити розмову з представниками органів суддівського самоврядування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, я вас почула, ви на кожному засіданні звертаєте увагу на тому, що не можна давати оцінку народним депутатам, народному депутату. Тому я вас дуже прошу свої ж поради згадувати і до них прислухатися. Подобається вам слово "парламентський контроль" чи не подобається вам слово "парламентський контроль", але ми дійсно мусимо розуміти важливі речі, ми зараз просто запитуємо і отримуємо інформацію від першої особи вищого органу суддівського самоврядування. У жодному разі, мені здається, мій тон і все решта, де ми ще можемо отримати цю інформацію, в кого ще? Це найкращий варіант, тому що, дійсно, у нас є питання формування комісії, чи будуть вони ....., чи ні.

ВЛАСЕНКО С.В. Нема у нас питань формування комісії, це питання є у ВРП і у ВККС, і у Ради суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, якщо можна, ви мене не перебивайте. Я кожного дня спілкуюся з журналістами, кожного дня журналісти мене питають, яким чином взагалі буде виконуватися закон, чому вони перезавантажили ВРП, чи дійсно ви вважаєте, що судді будуть очищатися і судді здатні виконувати. Тому, мені здається, що це абсолютно нормально отримувати інформацію зараз публічно тут, щоб потім цю ж інформацію повідомляти громадськості. Наша задача... Ми – представники громадськості, ми – народні депутати, ми представляємо своїх виборців. І жодних проблем з тим, що ми можемо отримувати зараз в публічний спосіб інформацію, немає. Я не бачу жодного...

Якщо можна, вас перебили, продовжіть відповідь.

МОНІЧ Б.С. Тому я ще раз хочу все ж таки, ну, стосовно з'їзду. Розумієте, що головуючий на з'їзді і з'їзд – це трошки різні суб'єкти, і просив би це враховувати.

Стосовно легітимності - нелегітимності Ради суддів. Перед з'їздом звучали окремі думки з цього приводу. Ну, загалом дійсно, якщо взяти зараз склад Ради суддів, то можна говорити щодо певної міри та квотність, яка передбачена чинним законодавством, у ній не дотримуються. Але це сталося в силу тих процедур, що окремі члени Ради суддів брали участь у конкурсних процедурах, в тому числі і у Верховний Суд, у Вищий антикорупційний суд, і вони стали відповідно суддями цих судів.

Це питання обговорювалося одразу. Причому я був одним з перших ініціаторів, щоби ми насамперед після того, як були оголошені конкурси, результати конкурсів відповідних, чи це ставить під сумнів легітимність Ради суддів і чи є потреба у переобранні якихось членів Ради суддів. І в силу вимог чинного законодавства Радою суддів було, ну, ми прийшли до одностайної думки, що це не є підстава для того, щоб говорити, що окремі члени Ради суддів не повноважні чи так далі. Тому що чинне законодавство

передбачає по суті, ну, теж містить окремі недоліки і, зокрема, передбачає єдиний випадок, якщо говорити саме про букву закону, коли припиняється саме повноваження члена Ради суддів достроково. Це лише обрання його на адміністративну посаду.

Безумовно, так само, ну, життя говорить, що, мабуть, очевидно, що припиняються в зв'язку зі смертю, за особистою заявою і так далі. Хоча ще раз наголошую, що прямо це не врегульовано жодним нормативно-правовим актом. І ми виходили з того, що основне питання, що особа була призначена на момент обрання членом Ради суддів, обіймала певну посаду певного суду від певної юрисдикції. Далі, безумовно, це вже воля парламенту. Якщо ви на це звернете і пропишете якісь інші норми, так, щоб цю ситуацію врегульовувати, ну, це ваше право.

Так само ми обговорювали, тобто ще один з механізмів, можливо, був би, приведення все-таки. Якщо говорити про приведення, якщо такої потреби я не вбачаю, це коли самі ж члени Ради суддів, можливо, окремі складуть свої повноваження. Але примусити це ніхто нікого не може.

Напередодні з'їзду так само в суддівській спільноті обговорювалося це питання. І на з'їзді було поставлено питання мною в тому числі стосовно того, чи є потреба переобрати. Тому що думки різні були. Хтось вважав, що треба переобрати тільки цю частину, можливо. Ну, це знов же в силу недоліків законодавства. А деякі колеги вважали, що і всю Раду суддів за доцільно було би переобрати. Це питання було поставлено на з'їзді. З'їзд не підтримав рішення щодо переобрання Ради. Мені, там здається, близько 15 лише делегатів висловили зазначену позицію.

Тепер завершуючи стосовно того, що там хтось саботує і так далі. Я на початку свого виступу сказав, що всі члени Ради суддів свідомі абсолютно, що навіть якщо ми мали окремі якісь зауваження на стадії народження закону, так, ми їх висловили, ми направили їх вам. Ви так само маєте право їх враховувати. Врахувати це ж не значить погодитися. Але ми розуміємо, що цей законопроект став законом. А оскільки він є законом, то його потрібно

виконувати. І жоден з членів Ради суддів не, ми ж так само спілкуємося, не веде мову про жоден там саботаж, я не знаю як це назвати, цього закону. Були лише обґрунтовані, я вже назвав якими нормами законодавства, певні застереження. Що більш доцільно дочекатися, щоб Вища рада правосуддя, перше, принаймні оголосила про утворення цієї конкурсної комісії, а в ідеалі, звичайно, щоб було затверджено положення про цей конкурс. Вчора, мені здається, чи позавчора від Вищої ради правосуддя надійшов лише лист стосовно того, що просять нас долучитися до розробки самого положення про конкурс. Правда, наразі ще не направлено, ми в свою чергу попросили нам направити принаймні проект цього положення, щоби бачити, в який документ нам вносити правки.

Тому, як тільки, ще раз говорю, буде принаймні хоча би, перше, оголошено, прийнято рішення про утворення цієї конкурсної комісії, буде вирішено питання про скликання позачергового засідання Ради суддів з метою виконання положень вимог закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто проблеми в тому, що персональний склад Ради суддів не відповідає вимогам закону, не буде, не стане перепорою для того, щоб ви...

МОНІЧ Б.С. Я би не говорив, що він не відповідає вимогам закону. На сьогоднішній день він відповідає вимогам закону, оскільки всі члени Ради суддів були обрані і здійснюють вони свої повноваження до того моменту, поки їх не переоберуть на черговому чи на позачерговому з'їзді. Тому говорити, що він не відповідає закону, я би сказав, що це ну не зовсім коректно, на мою особисту думку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Стаття 133 Закону про судоустрій чітко вказує. Якщо ви вважаєте, що це не стане проблемою тою, про яку було озвучено в

п'ятницю, знов таки від суддів, так, от просто ваша позиція. Ви вважаєте, що воно відповідає? Стаття 133 чітко прописує, хто входить...

МОНІЧ Б.С. Ні, якщо говорити про квотність, то треба розмежовувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайно, про квотність. Зараз питання про те, що чи стане проблемою обрання членів від Ради суддів в конкурсну комісію. Тому що від нас громадськість вимагає, щоб ВККС працювали і заповнили ці вакансії в дві тисячі суддів. Тому от питання просто: чи буде це проблемою, чи не буде? Тому що в п'ятницю якраз від ваших же членів з Ради суддів прозвучало, що це є проблема. Воно так і прозвучало, що персональний склад...

МОНІЧ Б.С. Що саме? Те, що Вищою радою правосуддя – ні. Я не знаю, на засіданні Ради суддів це питання не звучало. На засіданні Ради суддів звучали виключно застереження стосовно того, що спочатку Вища рада правосуддя має принаймні утворити цю конкурсну комісію, прийняти рішення про її утворення. Друге – бажано, тому що тут є полеміка до певної межі, має так само і бажано, щоб затвердила положення саме. Тому що не виключається, наприклад, те, от завтра Вища рада правосуддя, ми обираємо членів конкурсної комісії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте не про Раду... буде Вища рада правосуддя, ми Андрія Анатолійовича так само запитаємо.

МОНІЧ Б.С. Ні, воно взаємопов'язано. А завтра в положенні про конкурс буде написано, що до складу конкурсної комісії може ввійти лише член Ради суддів, який відповідає певним критеріям, а ми обрали особу, яка цим критеріям не відповідає. Тому це теж...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як ви вважаєте, що треба зробити тоді, як ви це бачите, щоб привести у відповідність склад Ради суддів з вимогами статті 133? Як ви це бачите?

МОНІЧ Б.С. Я не вважаю в цьому проблеми на сьогоднішній момент. Буде черговий з'їзд суддів України, він буде визначатися стосовно переобрання Ради суддів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви вважаєте, що треба привести у відповідність чи ні? Чи ви вважаєте, що все відповідає закону? Ви тільки що сказали, що все відповідає закону.

МОНІЧ Б.С. Ні, я наразі не вбачаю жодних проблем зі складом Ради суддів України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Конфлікт інтересів там. Тобто він є легітимний склад, який зможе приймати рішення щодо обрання членів конкурсної комісії?

МОНІЧ Б.С. А чому ні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую. Мені просто було цікаво вашу позицію... Да, спасибі.

МОНІЧ Б.С. Хочу одразу також звернути увагу, що якщо говорити про обрання Ради суддів, то це найбільш складні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович. Ми зрозуміли, дякуємо. Просто треба ж, ви ж будете поспішати.

МОНІЧ Б.С. І стосовно витрат ви говорите так само на з'їзд. Чому, в тому числі і треба розуміти: кожен з'їзд, безумовно, потрібно планувати, є чіткі питання. Питання обрання Ради суддів України – одне з найбільш довготривалих, тому що обирається 33 члени Ради суддів, і це по часу от з'їзд десь планувати на 2 дні мінімум. Тобто лише для розгляду цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут питання: ви вбачаєте проблему невідповідності персонального складу чи не вбачаєте?

МОНІЧ Б.С. Ні, не вбачаю, тому що... Ні, не вбачаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви спочатку кажете, що ви не вбачаєте, а зараз кажете, що буде позачергове...

МОНІЧ Б.С. Я ще раз говорю, якщо... дивлячись, як ви тлумачите. Якщо сказати, що квотності зараз не відповідає...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Головне, як ви тлумачите: чи це буде вам заважати обрати членів конкурсної комісії чи ні?

МОНІЧ Б.С. Мені особисто ні. Я висловлював позицію, я ще, я відповідаю за колегіальний зараз орган, – за кожного члена Ради суддів я, мабуть, не можу відповідати. Я ж вам сказав...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Будь ласка, Павло Васильович хотів спитати.

ПАВЛІШ П.В. Дякую за можливість, і що приїхали до нас на засідання комітету. Я б хотів би запитати стосовно важливої роботи вашого органу такого, суддівського врядування. На сьогоднішній день це питання вже стоїть

дуже давно і це хвилює, дійсно, наших виборців, щодо довіри до судової системи. Це питання обговорюється і Верховною Радою, і мені б цікаво було почути, чи турбує, чи обговорюється дане питання Радою суддів України і чи є у вас якісь напрацювання, які б ви могли надати Верховній Раді України, як законодавчому органу, щодо все ж таки покращення діяльності судової системи і відновлення довіри до суддів?

Дякую.

МОНІЧ Б.С. Питання довіри взагалі дуже складне, тому що воно пов'язане з тим, як хто озвучує ті чи інші результати соціальних досліджень. Я можу впевнено сказати, що починаючи з 2014 року, судова гілка влади зробила безпрецедентні кроки, навіть якщо порівнювати з якимись європейськими державами у напрямку відкритості. І я мав нагоду бути членом Ради суддів саме з 2014 року, я трьох скликань є член Ради суддів і зокрема, по-перше, ми створили, саме Рада суддів створила прес-центр судової влади, ми фактично впровадили у всіх судах прес-служби, впровадили Інститут суддів спікерів, за сприяння з громадськими організаціями, ми фактично в багатьох резонансних справах здійснювали прямі телетрансляції, змінилося, теж не без допомоги громадських організацій, відношення суддів стосовно можливості фото-відеозйомки у залах судового засідання, тобто на сьогоднішній день це відкрито. Саме за сприяння Ради суддів було з метою запобігти втручання в автоматизований розподіл справ було прийнято положення про автоматизовану систему діловодства такі норми, що на сайті "Судова влада" публікуються звіти про автоматизований розподіл. Тобто мало хто, на жаль... чому я говорю, питання висвітлення важливе. Коли суддя щоденно розглядає справи і просто робить свою роботу, то, як правило, ця інформація мало кому цікава і, безумовно, вона менш висвітлюється, ніж ті одиничні випадки, коли щось відбувається не так, як потрібно.

Ми завжди декларували, принаймні за ці останні роки, це були і випадки, коли і суддів затримували в стані алкогольного сп'яніння, була реакція відповідна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка реакція останній раз? 7 листопада був затриманий суддя Верховного Суду... Яка у вас була реакція?

МОНІЧ Б.С. Ну, наразі у мене немає такої інформації стосовно цього факту. Можливо, десь вона... Ну, у нас на сьогодні не було такої інформації. *(Шум у залі)* Можливо. Я не знаю це.

Тому важливо, насамперед, я би сказав, що важливо все ж таки розуміти, що, висвітлюючи ту чи іншу інформацію, все ж таки потрібно ну, щоби виважено підходити саме з балансу суспільного інтересу, так, який переслідує розкриття певної інформації, і школи, яка завдається при висвітленні цієї інформації тому чи іншому інституту.

Ну, останні рейтинги. Все ж таки у нас багато громадських організацій проводять різні рівні опитування. У нас нещодавно було проведено опитування стосовно рівня задоволеності умовами роботи суддів саме міста Києва, і рейтинги досить втішні. Але, повірте, ми їх досить критично оцінюємо. Коли, скажімо, сьогодні... я до прикладу, я не буду говорити, що це абсолютні цифри, наприклад, результати опитувань свідчать, що 95 відсотків суддів здійснюють правосуддя в мантиї, то начебто це хороша цифра, так. Але ми її оцінюємо з іншого боку. Невже за оці роки, які ми демонструємо відкритість, де ми закликаємо, що цього не може бути, не вже знаходиться ще п'ять суддів, які можуть дозволити собі виходити в судові засідання без мантиї. Тому ми цю інформацію, безумовно, опрацюємо... опрацьовуємо і намагаємося покращити нашу діяльність. Але слід просто при висвітленні будь-якої негативної інформації про діяльність будь-яких державних органів, а судова гілка влади – лише одна з гілок влади. Слід

чітко, я думаю, розуміти, що зниження авторитету однієї гілки влади все ж таки веде до зниження авторитету всієї влади в цілому. Тому така відповідь.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Проте я хотів би наголосити на тому, що довіра громадян України до суддів і до всієї судової системи не залежить в більшій мірі від того, в мантиї суддя чи не в мантиї. Вона залежить від того, яке рішення приймають суди, і чи вчасно вони приймаються, чи немає затягування розгляду справ, і чи може громадяни України наші, дійсно, розраховувати на справедливе рішення суду і законне. Тому моє питання, хотів з цього приводу почути відповідь. Але, ну, якщо вона була така, то в цьому.

І в нас дуже багато різних випадків, і я їх не буду перелічувати, вони ще носять системний характер, коли судді затягують розгляд справи по п'янках, де потім закривають справу, і ухиляються від відповідальності порушники за цими правопорушеннями. Тому чи проводите ви такий аналіз? Чи приймаєте якісь рішення як колегіальний орган?

МОНІЧ Б.С. Ну, загалом питання дисциплінарної відповідальності – це питання Вищої ради правосуддя, Рада суддів цими питаннями не опікується. Хоча були випадки...

_____. *(Не чути)*

МОНІЧ Б.С. Ні, це незалежний конституційний орган, на який ми не маємо впливу.

І, ну, були наразі випадки коли Рада суддів зверталася, голова Ради суддів звертався навіть з дисциплінарними скаргами стосовно окремих суддів, це були такі випадки. Але, ну, це лише якісь такі вже, ну... Є ж у нас і кожна особа може звернутися, будь-хто, хто має на сьогоднішній день інформацію про вчинення суддею істотного дисциплінарного проступку, він

може самостійно звернутися з дисциплінарною скаргою, зразок якої розміщений на сайті ВРП.

Були декілька випадків, коли саме Рада суддів зверталася з такими дисциплінарними скаргами. Хоча останнє рішення, буквально, було місяць тому назад, коли за нашим зверненням нашу скаргу було залишено без розгляду Вищої ради правосуддя однією з Дисциплінарних палат саме з огляду на те, якщо коротко пояснити, що сам суб'єкт має звертатися. Там мова йшла про те, що суддя тривалий час не перебуває у відрядженні до суду, у який він був відряджений. І по суті такий нам меседж був, що начебто сам має звертатися голова суду, до якого не прибув такий суддя, або голова суду, з якого вибув цей суддя. Так виходить, що самі суб'єкти, які безпосередньо зацікавлені у зверненні, вони не звертаються, а начебто сподіваються, що Рада суддів України за них це зробить. Ми в якихось таких кричущих випадках це робили і зверталися відповідно до, в тому числі, Вищої ради правосуддя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергій Володимирович, а потім – Роман В'ячеславович.

ВЛАСЕНКО С.В. Пане Богдан, вас запросили для інформації, в тому числі, щодо реалізації окремих рішень сімнадцятого позачергового з'їзду суддів. Я б хотів запитати достатньо коротко і практично, чи розглядалося на сімнадцятому позачерговому з'їзду суддів питання, пов'язані з ліквідацією Верховного Суду України і взагалі чи ці питання перебувають в системі контролю з боку органів суддівського самоврядування? Бо питання насправді для країни болюче і, я вважаю, позорне, коли в країні існують два верховні суди, Верховний Суд і Верховний Суд України, і до сих пір ніяк ми не можемо розібратися з цією ситуацією.

МОНІЧ Б.С. Дякую за запитання.

Це питання було предметом розгляду, якраз одним з рішень, яке ухвалив з'їзд, це було звернення до суб'єктів законодавчої ініціативи. Я зараз можу, якщо знайду, якщо коротко, саме врегулювати питання діяльності Верховного Суду України. конкретних механізмів з'їзд не пропонував, тому що це дійсно питання не просте, наскільки мені відомо, що відбувалася буквально на наступний день після з'їзду зустріч суддів Верховного Суду України та суддів Вищого спеціалізованого суду, в тому числі з парламентарями. Ми оперативно досить це рішення з'їзду виготовили і в тому числі воно направлено, до речі, вже на адресу Верховної Ради. Я вважаю, що тут потрібні дійсно широкі консультації. Тому що я особисто коли спілкувався з цими суддями, ну думки є різні, розумієте, і треба знайти якийсь рішення, яке буде для всіх прийнятним. Тому що абсолютно різні, діаметрально протилежні, є думки, яким чином цей статус суддів ліквідованих судів до якого статусу його прирівнювати, яку винагороду їм платити. Ну це дуже дискусійне питання, ну безумовно, його потрібно врегулювати, тому що не може так бути, що, те, що сталося з даними суддями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А от насправді питання, Сергій Володимирович, я вам дуже вдячна, що ви його підняли зараз, тому що в нас є Василь Іванович Гуменюк, я бачу, присутній на засіданні комітету. І мені здається, що дійсно, така ситуація, коли в нас вже 2 роки існують два верховних суди і причому суддям вищих спеціалізованих судів нараховується зарплата і вони її отримують, але до правосуддя не допускаються. А є Верховний суд України, який і не отримує заробітну плату, але знаходиться на робочих місцях і до правосуддя він не допущений. Тому звичайно, от ви сказали, що це складне питання, але це вже питання декількох років. І, мабуть, найкращими фахівцями, хто може розв'язати це питання, – це ж є судді. Тому нам, мабуть, це абсолютно доречно – запропонувати конкретні механізми і інструментарії. Це було б дуже правильно, щоб це йшло від суддівської гілки влади.

Ви ж правильно зазначили, що авторитет однієї з гілок влади, ми – взаємопов'язані гілки влади, вони просто, це авторитет всієї влади абсолютно. Тому мені здається, що судді на з'їзді суддів, від Ради суддів не можуть казати, що це важливе питання, воно складне, його треба вирішувати. Я думаю, що ви маєте все ж таки запропонувати нам механізми як це вирішити.

Чому це, знов таки, настільки нагально? До нас приїжджала Венеційська комісія в комітет і ми якраз і спілкувалися і з цього питання, і з питань скорочення суддів. Просто от колеги з Венеційської комісії дуже хвилює. І нас як людей, які після законопроекту 1008, да, ми живемо в цьому матеріалі, нас дійсно кожного дня питають журналісти, одне з перших питань для журналістів – це скорочення суддів. Тому це дуже цікаво, чому ви в цю п'ятницю ухвалили рішення про скорочення штатної чисельності суддів на 56 одиниць? Чим нам це можна пояснювати? З одного боку, у нас є вакантні 2 тисячі посад, немає доступу до правосуддя, і Венеціанська комісія нас питає, як же так. А з іншого боку, Рада суддів ухвалює рішення про скорочення на 56 одиниць суддів. Чим ви керувалися і як це можна пояснити, і для чого це робилося, якщо можна?

МОНІЧ Б.С. Спробую відповісти. Дійсно, на минулому засіданні, в тому числі було прийнято, теж хочу одразу звернути увагу, лише про погодження питання стосовно скорочення. Взагалі Рада суддів України не вирішує питання, зараз взагалі дуже мало повноважень залишилося в Раді суддів України, але чомусь вона все одно залишається органом, який за всіх відповідає, але при цьому повноважень має дуже мало в силу останніх тих реформ, які проведені були, коли Рада суддів фактично була позбавлена ряду повноважень.

Стосовно цього питання, то якщо пригадати, весною відбувалося затвердження штатної чисельності суддів і у Ради суддів ніхто взагалі не запитував навіть думки стосовно цього. У подальшому Державною судовою

адміністрацією України було внесено зміни до свого порядку погодження штатної чисельності суддів і туди прописали дійсно Державну судову адміністрацію, було прописано норму про те, що вони будуть погоджувати ці питання з нами. Тому безумовно у нас теж були дискусії стосовно того чи ми взагалі повноважні розглядати це питання? Але ми все ж таки стоїмо на такій позиції, що запитають один раз, то можливо це буде вже врешті за практику і можливо будуть дослухатися до думки Ради суддів у вирішенні цих питань, і тому ми це питання розглядали.

Стосовно конкретно скорочення цих зазначених посад, то це були звернення саме суддівських колективів. Це від кожного суду, який, ну, це я можу сказати, наприклад, якщо говорити по Київському апеляційному суду, про що йшла мова. Я теж в абсолютних цифрах, оскільки мене не запрошували стосовно засідання 22-го, я не готувався, але для прикладу скажу, що, скажімо, наразі штатна чисельність суддів і Київському апеляційному суді становить 180, да, беремо таку цифру. Вона неточна, я вам зразу кажу. По факту...*(Шум у залі)* Ідея. По факту працює зараз там 140, тобто 40 посад начебто лишніх. Так? Чи є вакантні вони, їх можна по-різному називати. Колектив суду звертається з пропозицією, щоби штатну чисельність затвердили на кількості 160, тобто 20 вакантних посад залишається.

Питання: чим вони це обґрунтовували. Обґрунтовували тим, що елементарно немає можливості розмістити таку кількість суддів у тому суді, де вони розміщені, тому що кожна посада... Тобто вони прорахували, безумовно, скільки вони могли би. Так само вони враховували, якщо говорити по київському суду, навантаження, яке розглядають. Так само був аргумент, зокрема, що в зв'язку з утворенням антикорупційного суду фактично суттєво зменшилось у тому числі і навантаження саме на слідчих суддів цього суду.

Тобто вони порахували, скільки у них є фізична можливість дати кабінетів елементарно, на яку кількість людей, посадити працівників

апарату. Безумовно, ми можемо сказати, що давайте в київський суд 300 суддів ще приймемо, так, але де вони будуть розміщуватися в подальшому. Тобто в цьому випадку ми враховували виключно інтереси колективів. Це були збори, це саме були звернення зборів суддів колективів, які прорахували їхнє навантаження, прорахували реальну можливість розміщення суддів... *(Шум у залі)* Ні, то, безумовно, це ж впливає суддя, це ще й тому. Але я ще хочу ще наголосити на чому, що остаточну крапку все ж таки в цьому питанні буде ставити Вища рада правосуддя, тобто ми лише по суті надали консультативний, так би мовити, висновок з цього питання. І в цьому питанні ми підтримали якраз саме суддівські колективи. Ну, якщо у вас приміщення суду на три кабінети, а вам пропонують, щоб 30 суддів там працювало, ми ж всі розуміємо, що це нереально. Так? Тому в тому випадку, ми підтримали виключно звернення суддівських колективів.

І хочу запевнити, що якщо... Наразі, до речі, здійснюється дослідження навантаження. Саме USAID проводить, реальне навантаження досліджується зараз у судах. Орієнтовно воно вже на завершальній стадії. Що якщо буде необхідність, безумовно, ставити питання про збільшення кількості суддів в якомусь суді, з урахуванням навантаження чи будуть кращі умови для розміщення цих суддів, то, безумовно, ми так само будемо дослухатися до колективів і будемо так само це питання вивчати. І в тому числі будемо клопотати про і збільшення в тому числі кількості, якщо це буде потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз Роман В'ячеславович, потім – Микола Васильович, потім – Максим.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

По-перше, пане Богдане, я хотів би подякувати вам за те, що ви знайшли час і приїхали проінформувати членів комітету про відповідні

питання. Ще хотів би зауважити, що, дійсно, ви інформуєте нас, а не перебуваєте на якомусь допиті. Можливо, комусь з членів комітету так здається, але це, мабуть, особливості його особистого сприйняття.

(Шум у залі)

І питання якраз щодо формування конкурсної комісії, для проведення конкурсу, засідання щодо якого відбувалося в п'ятницю. Я так зрозумів, що питання просто було виключене з порядку денного. Порядок денний був затверджений, а потім його виключили, це питання. Чи яким чином відбувалося?

МОНІЧ Б.С. Порядок денний орієнтовний формується. І на стадії обговорення порядку денного, по суті, воно не було включене в порядок денний. З огляду на ті зауваження, про які я говорив.

БАБІЙ Р.В. І тобто ці зауваження були висловлені не в процесі розгляду запитання по суті, а в процесі обговорення виключення питань з порядку денного?

МОНІЧ Б.С. Так-так. Уже на цій стадії були дискусії з цього бурхливі, і вони якраз і стосувалися саме питання, чи можемо ми взагалі розглядати це питання до моменту, поки не буде, я говорив, два основних моменти, не буде рішення про утворення конкурсної комісії, поки не буде самого положення про конкурсну комісію.

БАБІЙ Р.В. Ще одне питання. Чи не здається вам, що варто було б все-таки... Ну, ви озвучили застереження, да, які висловлювали окремі члени Ради, що необхідно спочатку прийняття ВРП рішення про створення цієї комісії. Чи не здається вам, що варто було би при розгляді питання по суті оці застереження зафіксувати під час засідання Ради суддів, а не виключати питання з порядку денного? Ваша думка.

МОНІЧ Б.С. Моя думка взагалі, що потрібно було обирати членів конкурсної комісії. То мені дуже важко коментувати.

БАБІЙ Р.В. Зрозуміло.

МОНІЧ Б.С. Ми колегіальний орган так само і прошу це враховувати.

БАБІЙ Р.В. Ну, ви не пропонували...

МОНІЧ Б.С. ...голоси розподілялися. Ну, ви ж теж бачите, ви ж теж працюєте, там, по суті, половина, 50 на 50. Але знов же ж, я ж кажу, якщо це питання зрушиться, я прошу теж враховувати, що ми є органом, який працює не на постійній основі. Ну, я не думаю, що 7 числа. Чому я взагалі думав, ну, чому тут лише представник Ради суддів, коли є інший основний суб'єкт, який в тому числі має і затверджувати склад конкурсної комісії і який ще і працює на постійній основі, якому немає потреби збиратися планово і так далі. Чому? Ну, якщо це питання, є такі застереження, буде, я ж говорив принаймні, якщо буде рішення про утворення конкурсної комісії, вже я буду ініціювати питання, проводити консультації з колегами, чи це знімає, чи ми можемо вже проводити попереднє засідання і делегувати своїх представників. Якщо ще і затвердять положення про конкурс, то це тоді ще менше буде застережень. Ми скликаємо позачергове засідання, збираємось і приймаємо рішення відповідне.

БАБІЙ Р.В. Скажіть, будь ласка, от ви ж спілкуєтесь з членами вашої Ради, ну там, зокрема, з суддями Верховного Суду, ну, напевно, сьогодні там спілкувались з головою суду і так далі. А чи може є сенс запропонувати все-таки в рішення Ради суддів ці застереження викласти, щоб воно було не на рівні, ви нам приходите і повідомляєте, от я, такі були висловлені

застереження. Просто в рішенні Ради суддів зафіксувати, що ми не можемо прийняти рішення щодо формування конкурсних комісій, тому що очікуємо рішення ВРП щодо, власне, створення цієї комісії.

МОНІЧ Б.С. Ну, кожен орган має відповідати за свою діяльність. Як на мене, то, можливо, вже б до цього часу і ВРП мало би призначити трьох своїх членів. Чому ці запитання... Я ще раз повертаюся, ми виконаємо абсолютно ту функцію, яка на нас покладена. Більше того, консультації як такі в нас проходять. Я ж кажу, вчора, буквально, 22-го загалом, коли ми планували це засідання, мені було відомо, що Вища рада правосуддя обговорює певне положення про проведення конкурсу, і вони призначались, здається, засідання на 21 число. І, ну, я особисто думав, що, можливо, і 21-го воно буде затверджено, тоді б 22-го взагалі жодних би питань не виникало. Але все ж таки воно затверджено не було. 22-го числа був надісланий, я ще раз повторюся, лист на мою адресу головою ВРП стосовно того, щоб ми надіслали якісь свої пропозиції до зазначеного положення, він надійшов на адресу Ради суддів 25-го числа. І вчора, мені здається... Але немає самого проекту цього положення, ще раз кажу. Тому, ну, досить тяжко розуміти, куди вносити, які пропозиції, ми не є суб'єктом розробки цього положення. Якби ми були суб'єктом то ми б да, формули певний драфт цього положення чи так далі. Тому, я думаю, що це питання, ну, вирішиться. Ну, не бачу...

БАБІЙ Р.В.. Я зрозумів.

МОНІЧ Б.С. І нема жодних застережень. Я ще раз говорю, що ці застереження ідуть виключно в юридичній площині, виключно в силу тих норм, які є в самому....

БАБІЙ Р.В. Ну, я про це і кажу, я кажу про застереження...

МОНІЧ Б.С. Тобто чи не поставиться так само... Ну, колеги говорять підлегітимні, що ви сьогодні оберете в неіснуючу комісію, ще в неутворену комісію вже почнете обирати якихось членів.

БАБІЙ Р.В. О'кей. І останнє питання зв'язано знову ж таки з законопроектом 1008, який став законом. От, скажемо так, опоненти прийняття цього закону, зокрема, от ми зустрічалися, Ірина Валентинівна говорила, з членами Венеціанської комісії, висловлювали думку, що не слід починати реформування судової системи з Верховного Суду, а треба зайнятись судами, в перше, апеляційні інстанції. До вас питання як до судді апеляційної інстанції. На вашу думку, чи дійсно треба реформувати суд апеляційної інстанції?

МОНІЧ Б.С. Ні, там мова була про те, що в першу чергу потрібно вирішувати питання кадрового голоду в судах. Це позиція наша була. Що, на жаль, і я це абсолютно підтримую, і ми маємо враховувати попередній досвід, безумовно, і бачити ті недоліки, які були допущені в процесі попередньої реформи.

Рада суддів України з самого початку, я не знаю, можливо, це і стало потім таким результатом, що практично повноваження в Ради суддів були забрані, практично всі, ми ще на стадії погодження положення про кваліфікаційне оцінювання суддів вказували на те, по-перше, що не потрібно проводити іспитів, що не потрібно проводити дослідження робіт. Якщо іспит ще, ми в цілому не були проти, судова спільнота не була проти, бо це швидкий процес був. Так?

І в подальшому час показав, що оця перевірка... Тест, він швидко робиться, а перевірка практичних робіт, вона довготривала в часі, це не 2 роки. І саме це призвело, ми говорили, що якщо є проблеми, почніть з суддівського досьє, можливо. Можна завжди по судді подивитися, скільки він справ розглянув, яка в нього статистика скасованих рішень. Ми звертали

на це увагу. І так само ми і зараз говоримо про те, що навіть продовження тих... І ми в своєму зверненні це писали, якщо ці процедури кваліфікаційного оцінювання вони залишаються такими самими довготривалими, я не знаю, скільки часу це займе.

Так само процедура кадрового голоду, яка сьогодні, вона утворилася в тому числі і через оці недоліки законодавства. Тому що багато суддів пішли у відставку. Наприклад, для того, щоб отримувати суддівську винагороду в більшому розмірі, йому треба три роки відпрацювати. Людині, скажімо, вже лишається до граничного віку перебування два з половиною роки. Який йому сенс чекати? Він пішов. Люди пішли реально.

Зараз питання конкурсів. Давайте ж звернемо увагу на те, що зараз, щоби стати суддею суду першої інстанції, то потрібно практично рік проходити навчання. А щоби стати суддею апеляційної інстанції, то треба проходити процедуру кваліфікаційного оцінювання. Немає потреби мати будь-який досвід. Але сама ця процедура кваліфікаційного оцінювання, вона є довготривалою. От останній конкурс в апеляційній інстанції, реально в апеляційних інстанціях, в судах першої інстанції величезний дефіцит кадрів. Мені здається, в Харківській області це апеляційний суд один з найбільших, там порядку 15 суддів лишилося з 60. Величезні цифри, їх треба точно озвучувати. І навіть якщо би отой конкурс, який проводила Вища кваліфікаційна комісія попередня, яка вже ліквідована, от близько трьох тисяч людей подалися на цей конкурс.

За який час, скажіть, будь ласка, ці вакансії мають перспективу бути заповнені? Я скажу, це не менше року. Скільки за рік ще звільниться цих посад, я не боюся... десь у середньому по 7-8 рішень у відставку десь Вища рада правосуддя, здається, ухвалює протягом місяця. Тому оці питання першочергові.

Стосовно Верховного Суду, це воля законодавця, але ми говорили в своєму зверненні, що все-таки, і в законопроекті все ж таки є норма про те в законі, що визначається остаточна кількість з урахуванням навантаження і

так далі. Але це не першочергове, все ж таки першочергове – це кадровий дефіцит, ну, мало людей. От коли ми про довіру говоримо навіть до судів, більшість людей, які приходили до суду, і вони значно мають вищий рівень довіри до органів судової влади, це теж факт. Але більша частина людей з судами не стикаються, а ті, хто стикаються, то вони ж стикаються з судами першої інстанції, максимум з судами апеляційної інстанції. Тому і правильно було, слушно зауважено, що ця ж довіра формується тим, за скільки швидко суддя розгляне справу.

Сьогодні я, до речі, взяв з собою і проект відповіді, який ми готуємо. Наприклад, є суди, де жодного судді не залишилося, повертається справа з вироком, людина засуджена вже до відбування покарання. Так, громадські роботи, не позбавлення волі, але в суді лишився керівник апарату. Є процедура звернення вироку до виконання, де чітко написано, що лише суддя може підписати це розпорядження. І ми даємо відповідь наразі на цей суд, що, вибачте, будь ласка, але... Вони теж до нас звертаються, ніхто не може підписати. З одного боку, це засуджений, так, який має, може і бажає відбутися це покарання, але, з іншого боку, це і потерпілий, стосовно якого прийнято рішення, правда ж. Тому основна проблема, яка сьогодні в судовій системі, в судовій гілці влади, – це кадри, кадри в судах першої апеляційної інстанції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто треба, щоб ВККС працювала в нас все ж таки.
Будь ласка.

МОНІЧ Б.С. Так. І я сам тому... Так і я говорю, ВККС потрібно щоб працювала.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, і я бачу, що в принципі ви не бачите проблем в тому, щоб обрати членів від Ради суддів в цю комісію. Тобто не легітимність ви не вбачаєте?

МОНІЧ Б.С. Я відразу вам сказав, я особисто вбачаю, що це можна було б зробити і 22 числа і є певна перебільшеність. Хоч і не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тому що всі хочуть швидких змін і хоча б вкластись в ті строки, які покладені в законі.

МОНІЧ Б.С. Ну, але все ж таки давайте, суддя, який в нас зависає на кваліфікаційному оцінюванні довготривалий час, це суддя теж до певної міри на гачку. Чи він є незалежним цей суддя, стосовно якого процедура розпочата, і два 2-3 роки він очікує рішення?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми з вами повністю погоджуємося, то тут дійсно треба питання вирішувати.

Будь ласка, пан Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Скажіть, будь ласка, от в мене, щоб не звинуватили мене в допиті, да, давайте ми перейдемо в режим загальної ерудиції і категорія "люди цікавляться".

От з Хмельниччини в мене люди цікавляться, як бути. Є дуже багато суддів, які на сьогодні фактично не мають повноважень здійснювати правосуддя. Це судді першої інстанції, апеляційної інстанції, навіть наші судді Верховного суду України. От вони приходять на роботу, не здійснюють правосуддя і йдуть до дому. Питання в мене два.

Перше. Чим займаються ці судді? Адже їм же ж заробітну плату виплачують. От чим вони займаються?

І друге. Як безпосередньо от Рада суддів вирішує питання про зайнятість цих суддів? Які були вчинені, з вашого боку, якісь позитивні рухи для того, щоб ці судді почали здійснювати правосуддя? І якщо ніяких не було, то чи ця бездіяльність не порушує Кодекс судової етики? Ну от таке питання. Знову ж таки, це не допит.

МОНІЧ Б.С. Я взагалі прихильник комунікації. І я сприймаю це запрошення, що в подальшому ми будемо більше з вами всіма комунікувати тому що це потрібно, насправді.

А стовно вашого питання. То ви можете на сайті Ради суддів взяти і переглянути всі наші рішення. В тому числі ми і прикріплювали... Я ж кажу, я маю, чи це честь, чи це відповідальність, я не знаю, що я три рази був членом Ради суддів, і в тому числі з тих періодів, коли ми, дійсно, вирішували. Зараз питань не менше, але можливості їх вирішити, мабуть, є менші. Але в тому числі і Рада суддів колись і прикріплювала суддів з Донецької і Луганської областей, за відсутності законодавства десь перебирала, можливо, навіть на себе певні повноваження, ухвалювала не прості рішення. І питанням тим, які... Ми так само звертали увагу, я ще раз повертаюся, при затвердженні положення про кваліфікаційне оцінювання. Що ці процедури призведуть до відтоку кадрів, що вони затягнуться довготривало у часі. Ми на це звертали увагу. Що буде цей кадровий голод. Ми благали, ми про це розповідали. Нас не почули тоді. Тому так само, коли ми якісь пропозиції висловлюємо, я закликаю, щоб не повторювати помилок, які вже були допущені.

Але знову ж, я і на з'їзді, це питання турбує всю судову спільноту. Від того, якщо би Рада суддів щоденно ухвалювала рішення, то судді отримували б рекомендацію, які не здійснюють правосуддя. То я би, по 25 рішень, ми би ухвалювали їх щоденно. Але є питання, які лежать в компетенції Ради суддів, є питання, які не лежать в компетенції Ради суддів.

Якщо говорити про Вищу кваліфікаційну комісію, я по пам'яті, воно було, ні одна, величезна кількість рішень, вони приблизно раз в півроку, раз в квартал. Де ми зверталися саме до кваліфікаційної комісії, стосовно тих процедур пришвидшення. Так само з'їзди, починаючи з 2015 року, кожне практично рішення з'їзду вказувало Вищій кваліфікаційній комісії на цю проблему. Більше того, з'їзди давали рекомендації. Коли ми говорили,

візьміть якусь квотність зробіть, от у вас є пул суддів, по яких ви маєте провести кваліфікаційне оцінювання. Три тисячі, беремо умовно. З них є 600, які не здійснюють повноваження. Будь ласочка, спочатку проведіть кваліфікаційне оцінювання суддів, які п'ятирічкою, які не здійснюють повноваження. Ми зверталися, наразі ситуацію ми знаємо: тобто вони не пройшли оцінювання.

Стосовно того, чим займаються судді. В кожному, загалом приходять на роботу і відсиджують робочий день у більшості випадків. Безумовно, це теж питання велике. Да, є колеги, які готові надавати комусь допомогу, так. Але, скажімо, от я як суддя, до мене приходить інший суддя, в якій формі він може мені надавати допомогу, і чи я погоджуся на це, з огляду на вимоги до моєї незалежності і неупередженості, да. Чи я можу взагалі радитися з колегою конкретно, щоб він якусь справу там мою навіть дивився і ще, я знаю, можливо, аж проект рішення писав? Це питання не таке просте.

Багато суддів, які без повноважень в основному ходять на роботу. Багато хто займається в тому числі освітньою якоюсь діяльністю: здійснюють екскурсії по судах, дітей запрошують зі шкіл, з якихось навчальних закладів. Але проблема ж величезна, це, по суті, виплачуються кошти державні людям за роботу... Раніше, до речі, до рішення Конституційного Суду 4 грудня, це вже час летить, 18-го року, то ці судді отримували набагато меншу зарплату. Вони отримували виключно посадовий оклад, але після рішення Конституційного Суду... тому вони дійсно, ну, це не повноваження Ради. Що залежало від нас, ми зверталися, і з'їзд звертався до суб'єктів законодавчої ініціативи, до комісії з питань правової реформи попередньої. Ми, так само було звернення стосовно врегулювання питання так само, коли один суддя прийшов кваліфікаційного оцінювання, отримує одну заробітну плату, другий так само не пройшов, роблять одну й ту саму роботу, отримують в два рази різну заробітну плату. Над цими питаннями ми працювали, ми звертались, але в чітко повноваження треба наші розуміти.

СТЕФАНЧУК М.О. Дякую.

І резюмуючи, якщо дозволите. От як ви вбачаєте, як ви особисто можете допомогти цим прекрасним людям із сумними очима, які ходять на роботу без повноважень? Яким чином от Рада суддів України на сьогодні ефективно може допомогти цим суддям ефективно працювати. Залучити їх до якоїсь діяльності чи залучити їх до проходження оцінювання, чи стимулювати процес призначення. От в межах ваших повноважень, що ви особисто вбачаєте, можете зробити для того, щоб вони не просто відсиджували...

МОНІЧ Б.С. ...суддів, немає, на жаль, таких повноважень. Я вбачаю, що...

НІМЧЕНКО В.І. Що ми вивчаємо? Хвилинку. Ми що вивчаємо?

МОНІЧ Б.С. В Ради суддів на сьогоднішній день немає повноважень таких, про які ви говорите. Але якщо всі звернення Ради суддів будуть розглянуті і, дійсно, будуть переглянуті процедури кваліфікаційного оцінювання, будуть вони прискорені, то оця проблема буде вирішена.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

МОНІЧ Б.С. Це ж неможливо. Треба просто людей повертати до роботи.

НІМЧЕНКО В.І. *(Не чути)*

МОНІЧ Б.С. ...ці питання зрушуються.

НІМЧЕНКО В.І. То треба так нам і сказати, що недолугі закони. Один з них точно неконституційний. І у нас, дійсно, двоголовий Верховний Суд. Це ганьба, тому що це вже три роки. І є законопроекти. То інша справа, що давайте ми поставимо тут питання і силами комітету підтримаємо і профорсуємо законопроект, який є. Він ..... Верховної Ради... *(Не чути)*

Чому я не люблю мікрофонів, ви знаєте. Я вам розкажу, з минулої каденції, коли я шукав де і матюкався.

Питання ж стоїть в другому. Ми тут уже тричі обговорюємо це питання, що в нас велика біда на піраміді судової влади. І ми як цей комітет, це обов'язок, це наша халатність, якщо хочете, наша недоробка Комітету правової політики – вирішити це питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що, в нас два верховних суди?

НІМЧЕНКО В.І. Не верховні суди. Як вирішити, законопроекти їхні розглянути.

МОНІЧ Б.С. Колеги, час. Я боюсь, що не встигну. Вже 17-а година, в мене в 17:40 потяг. Я боюсь, що вже можу доганяти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, якщо можна, одне малесеньке питаннячко тоді. А ви, я вас прошу, Богдан Сільвестрович, ви відповідайте чітко на питання, тому що, дійсно, нам дуже цікаво вас слухати, і ми можемо вас слухати і слухати. Тому останнє питання від Максима Євгеновича, і ми вас будемо відпускати.

ДИРДА М.Є. Я хочу, так сказати, так або ні. Ну, я маю на увазі, тому що це до вашого питання, яке ви піднімали щодо двох суддів Верховного

суду і Верховного суду України, і щодо заробітної плати. Тому що у вашому питанні це було питання, але так і не відповіли.

Щодо Ради суддів України це питання якось вирішувалося? Піднімалося це?

Щодо заробітної плати суддям Верховного суду України. Які?

МОНІЧ Б.С. Там ситуація насправді дуже складна. Ми з Василем Івановичем детально... Дивіться, проблеми немає у вищих спеціалізованих судах, да, де колективи судів сприйняли, що процедура ліквідації проходить, що вони не оспорюють законності дій ліквідатора, і по суті особа, яка здійснює ліквідацію, вона нараховує їм і виплачує заробітну плату.

Тут дещо проблема ширша, ну, знов вже ми домовились, що будемо говорити, Василь Іванович сказав, що вони проінформують. Там є частина суддів, які просто навіть відмовляються отримувати заробітну плату, виходячи з того, що той суб'єкт, який здійснює виплату цієї заробітної плати, на їхню думку, не може здійснювати жодних ліквідаційних процедур, в тому числі і виплати зарплати. Тому в цій площині питання складне. Тому тут треба краще дійсно десь, я знаю, і суддям Верховного суду, як ви запитували, чому я не можу сказати. Тому що учасникам правовідносин... От є учасниками правовідносин безпосередньо судді Верховного суду, які бачать певну проблеми і її шляхи вирішення. Я не є учасником тих правовідносин, я можу помилятися тих шляхах, які для них, можливо, найкращі, але я зі сторони десь, а тут ви можете зі сторони подивитися, чи не забагато вимог ставлять судді ліквідованих, можливо, суддів десь, може десь завищені якісь вимоги. Тобто тут треба знайти, дійсно, якийсь паритет.

ДИРДА М.Є. Дякую. Просто, що питання піднімається, ми обговорюємо це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, нам же насправді цікава думка суддівства, ви знаєте. От ви зараз багато дуже гарних нам ідей підказали насправді. Тому, я думаю, що це перша наша зустріч в плані комунікації, так.

МОНІЧ Б.С. В робочому порядку я вам їх ще більше можу сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що якщо ви щось пропишете і якісь пропозиції направите, буде взагалі прекрасно. Щоб, дійсно, конкретні інструменти, як ви вважаєте, має прийняти Верховна Рада, щоб надати вам певні важелі, щоб ви впливали і покращували стан в суддівській системі. Дійсно, ми змогли розрішити ці питання з двома існуючими верховними судами, щоб ми змогли наповнити швидко вакансії, 2 тисячі вакансій. Може не треба скорочувати посади суддівські, а навпаки наповнювати? Тобто треба, щоб ми перейшли от в цей діалог. Це дуже важливо. Тим паче, що ми зараз продовжуємо в формуванні бюджетного процесу. Тому що пані Оксана Маркарова нам обіцяла, що буде перегляд бюджету. І ви розумієте, що ми це тримаємо так само на контролі. Тому ми маємо розуміти, що відбувається в суддівській владі, яким чином... Влада ж – це не тільки вплив. Влада – це і відповідальність. Тому, я думаю, що і суддівська влада і законодавча влада вони відповідальні перед своїми громадянами. І ми, по-перше, щиро дякуємо, що ви прийшли. А, по-друге, щиро запрошуємо все ж таки надавати конкретні інструментарії для того, щоб підвищувати довіру до суддів, да, і для того, щоб доступ до правосуддя був кращим, і все ж таки, щоб ми робити життя наших людей ліпшим, і щоб було швидко виконувались суддівські рішення.

Дякуємо.

МОНІЧ Б.С. Дякую і вам. І сподіваємося, дійсно, на подальшу плідну співпрацю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді відпускаємо. Вам на потяг. І чекаємо ще.

МОНІЧ Б.С. Ми з вами маємо контакти один одного. Будемо, я думаю, далі вже більш тісніше співпрацювати. Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Дякую за те, що прийняли участь на засіданні.

МОНІЧ Б.С. До побачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До побачення.

Колеги, тоді переходимо до 2314, да? Будь ласка, Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Дякую.

Колеги, я буду більш стислим, тому що час уже трохи сплинув. Я хотів би нагадати певний хід подій, які відбувалися в зв'язку з прийняттям і розглядом даного законопроекту, а саме, що ми 8-го числа, 8 листопада за ініціативи комітету був проведений... проведена робоча зустріч з суддівським корпусом, а мається на увазі, я нагадаю, з представниками касаційних судів і апеляційних судів усіх юрисдикцій. На цьому заході були обговорені проблемні питання, які можуть виникнути у зв'язку з прийняттям даного законопроекту 2314 у тому вигляді, який він був запропонований. І було запропоновано суддям ті зауваження і пропозиції, які вони викладали усно, викласти письмово. Протягом тижня ці пропозиції надходили і надійшли майже від всіх тих суддів, які приймали участь в цьому обговоренні, їх дуже була велика кількість. І в зв'язку з тим, що рішення комітету не було реалізовано через внесення даного законопроекту до парламенту, не дійшла черга до даного законопроекту, і у нас виникла можливість доопрацювати даний законопроект.

У зв'язку з надходженням цих пропозицій, які надійшли саме від суддів і, зокрема, застереження, які лунали тут при попередньому обговоренні цього питання на комітеті, а саме те, що, якщо цей законопроект буде прийнятий в першому читанні в тому вигляді, який є, і пропозиції будуть до нього потім вноситися з процедурою трохи ускладненою тим, що пропозиція комітету доопрацювати цей законопроект до другого читання стикнеться з тою ситуацією, що доопрацьований до другого читання цей законопроект може не бути доведений до тих осіб, у яких буде бажання внести пропозиції, і вони будуть вносити пропозиції, не бачачи, як же змінився сам законопроект.

Дане застереження, зокрема, лунало від депутата Макарова. Враховуючи... І не тільки від нього. Враховуючи ці всі пропозиції, ми опрацювали цю проблему, яка може бути, виникнути з юридичним управлінням, зокрема. І на минулому тижні, на тижні, коли проводили зустрічі з виборцями, були проведені робочі зустрічі по обговоренню цього законопроекту з суддями трьох юрисдикцій. З адміністративним не до кінця у нас вийшло безпосередньо, але ми отримали їх пропозиції, і ми їх опрацювали, а з суддями цивільної юрисдикції і господарської юрисдикції ми провели у форматі "представник підкомітету, представник особи суб'єкту законодавчої ініціативи і судді". І ми постатейно проходили по цьому законопроекту з урахуванням всіх пропозицій, які надійшли, для того, щоб доопрацювати тіло законопроекту до більш досконалого варіанту, для того, щоб в перше читання все-таки внести вже більш доопрацьований законопроект.

У зв'язку з цим вам роздана, ви можете побачити, для опрацювання два документа крім висновку, який є. Роздана порівняльна таблиця, в якій ви можете побачити саме результат цієї роботи. А саме, тут є три графи, і ви можете побачити три колонки. В першій колонці, це чинна редакція. Друга колонка, це редакція з урахуванням пропонованих змін законопроекту. І третя колонка, це редакція з урахуванням пропозицій та зауважень. Це вже

доопрацьована і погоджена була, ця редакція погоджена з представниками суб'єкту законодавчої ініціативи.

Щодо тих моментів, які були досягнуті, компромісні варіанти розв'язання суперечностей даного законопроекту, я хотів би все-таки, щоб ми надали слово представнику Офісу Президента чи представнику суб'єкту законодавчої ініціативи, які приймали безпосередньо участь в доопрацюванні даного законопроекту, щоб коротко наголосити, до яких же все-таки погоджених питань, вирішень ми дійшли.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, у нас немає представників, про яких ви зазначили. Але у нас є представники комісії при Президенті.

Будь ласка, колеги, хто хоче виступити?

БОЙКО Р.В. Дякую дуже.

Бойко, член комісії з питань правової реформи. Стосовно даного законопроекту зазначаю, що як і Офіс Президента, так і експерти авторського колективу цього законопроекту підтримують запропоноване рішення як за змістом, так і за формою, яка, на щастя, була винайдена у Верховній Раді України, оскільки... Ми вважаємо, що таке рішення буде Соломоновим, оскільки, по-перше, враховується як зауваження суддівського корпусу, Пленуму Верховного Суду України, Вищої ради правосуддя, висловлені у відповідних висновках, які надійшли в час перерви.

По-друге, забезпечуються мудрі пропозиції і думки народних депутатів Макарова та Князевича щодо можливості забезпечення всім народним депутатам права на внесення повноцінних правок до тіла законопроекту до другого читання. Також Верховна Рада не гає час для прийняття важливого та потрібного судовій системі законопроекту, прийняття якого суддівський корпус чекав більше 10 років. Оскільки ще з 2007 року на Президії Верховного Суду України тодішній Голова пан Онопенко зазначав про

необхідність розробки законопроекту про доступ до касації, який передбачав впровадження тих самих касаційних фільтрів.

Стосовно основних доповнень, якщо є бажання, потреба, я стисло повідомлю. Вони всі запропоновані з урахуванням приписів статті 116 Регламенту Верховної Ради України, зводяться до усунення помилок, суперечностей, виправлень, уточнень.

По-перше, доповнюються і врегульовуються питання відводу всьому складу Великої Палати України. Це пропозиція надійшла саме від суддів Великої Палати Верховного Суду України і врегульовує питання, незгодженість яким чином вирішується відвід, який заявлений всьому складу Великої Палати України.

Наступне. Усувається уточнення з урахуванням зміни порядку розгляду відводу, а саме прибирається можливість суду зупинити провадження у справі на час вирішення відводу. Оскільки, як зазначалося раніше і в пояснювальній записці, на превеликий жаль, таке право реалізовується і використовується недобросовісними учасниками судового процесу виключно з метою оскарження таких ухвал про зупинення провадження у справі з метою передачі справи на розгляд вищестоящому суду, що призводить до безпідставного затягування розгляду спору по суті.

Наступне. Стосовно впровадження можливості. Як ви пам'ятаєте, запропонований новий інститут, який спрямований на забезпечення принципу права визначеності у випадку закриття провадження у справі судом апеляційно-касаційної інстанції з передачею справи до юрисдикції іншого суду, запропоновано було, що суд автоматично це здійснює. Проте, з урахуванням і принципу диспозитивності і побажань суддівського корпусу, розумних, запропоновано було встановити уточнити цю процедуру, що така передача відбувається за клопотанням позивача. Тобто, якщо позивач бажає продовжити розгляд в межах цієї справи проти судді іншої юрисдикції, то відповідно суд здійснює таку передачу. Якщо позивач не бажає, то відповідно провадження у справі закривається без наступної передачі.

Далі. Уточнюється і змінюється строк вирішення судом касаційної інстанції вирішення питання про відкриття чи відмову в відкритті касаційного провадження. На думку, обґрунтовану думку суддів касаційного інстанції зміна і встановлення касаційних фільтрів призведе до збільшення навантаження саме на стадії відкриття касаційного провадження або відмови в відкритті, оскільки на цій стадії буде відбуватися така фільтрація. Запропоновано змінити цей строк з 10 до 20 днів з метою достатності часу для вчинення таких процесуальних дій.

Наступне. Встановлені у нас підстави, як пам'ятаєте, законопроектом касаційного оскарження, запропоновано також встановити межі касаційного провадження, а саме, що суд касаційної інстанції здійснює касаційне провадження саме в межах тих підстав, які стали підставою для відкриття касаційного провадження, а не в повному обсязі. Це в повній мірі забезпечить існування саме Верховного Суду як суду права позбавивши можливість перегляду справи в повному обсязі.

Також враховані пропозиції, зауваження Вищої ради правосуддя та пленуму Верховний Суду відносно необхідності виключення такої підстави касаційного оскарження, як притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, перенісши такі підстави в підстави перегляду справ за виключними обставинами.

В цілому також там декілька є уточнень, узгодженостей стосовно виключення двох статей в Цивільно-процесуальному кодексі України та в Кодексі адміністративного судочинства, пов'язаних з попереднім правовим регулюванням. А саме: запропоновано виключити можливість оскарження ухвал про відкриття провадження у справі у зв'язку з визначенням неправильної територіальної підсудності. У зв'язку з цим прибирається норма, яка регулює правові наслідки скасування таких ухвал судом апеляційної інстанції.

Це все. Доповідь закінчена. Дякую. Готовий відповісти на ваші запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Роман.

Михайло Миколайович, що, пропозиція? Чи може хтось з колег, є якісь запитання чи міркування? Якщо нема, то давайте тоді пропозиції від...

НІМЧЕНКО В.І. Можна, я тільки запитаю?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Я вас послухав. Ну, по-перше, послались на те, що виходили з того, що Верховний Суд є судом права. А коли він не був судом права? Це перше. Ви ж доповідаєте на Комітеті правової політики, то я хотів би якимось, щоб ви пояснили, що ви мали на увазі.

І друге. Наскільки я бачу з висновку, з пояснень, що казав суб'єкт, який звертався, я зачитую, мене це, я вам скажу, дуже збентежило, "Збалансування навантаження між юрисдикціями, швидкий розгляд справ". Ну оце ви знаєте в правосудді "швидкий розгляд справ". І друге, указується, що шляхом покращення доступу до правосуддя. Саме застосування слова "фільтр", це зовсім друге етимологічне розуміння. Я хотів би, щоб ми ж побачили де ж ви доступ до правосуддя зробили тим, щоб лише, скоротивши Верховний Суд, забезпечили те, щоб він успівав там щось робити і скоротить Верховний Суд по закону .....

Оце би я хотів, щоб, де ж людям буде краще від цих законів, від цих процедур, які ви прийняли?

БОЙКО Р.В. Дякую за запитання.

По-перше, я хотів би звернути увагу на зміни до Конституції, якими встановлено, що право касаційного оскарження реалізовується в межах, передбачених законом.

По-друге, прочитую видатних суддів сучасності. Дмитро Луспеник, секретар ..... Верховного Суду зазначає: по-перше, необхідно розмежовувати доступність правосуддя та процедуру касаційного оскарження судових рішень. В своїх висловлюваннях, працях він розмежовує це питання – доступність до правосуддя в цілому та доступність до суду касаційної інстанції.

Також зачитую певних експертів, міжнародних експертів Ремко Ван Рі, суддю нідерландського, експерт ЄС з "Право-Justice". Він зазначав: так, тільки зі справ, які мають значення з юридичної точки зору, мають потрапляти в касацію. Адже ВС має встановлювати, куди рухається судова практика, а не вирішувати 1001 спір. Доступність до правосуддя і забезпечення принципу юридичної визначеності для громадян, в першу чергу, матиме значення у зв'язку з тим, що Верховний Суд буде ухвалювати остаточні правові висновки, які щоденно не будуть змінюватися, і кожен учасник до звернення до суду буде розуміти на 99 відсотків, яке рішення в його справі буде ухвалено. Тобто буде забезпечено нарешті принцип правової визначеності ще на стадії до звернення до суду.

На думку автора законопроекту, це призведе до забезпечення, реального забезпечення принципу юридичної визначеності та, відповідно, ніяким чином не зашкодить доступу до правосуддя, оскільки доступність і перегляд справи в повному обсязі здійснюється судами першої та апеляційної інстанції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович, питання є?

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, пане голову.

Шановні колеги, я просто для себе хотів би зрозуміти. Мене в принципі те, що сказав пан Роман, ну на слух скільки можна було зрозуміти,

я багато з чим погоджуюся і багато чого підтримую. Так само і те, що можна було прочитати за цей час 19 сторінок, теж мені подобається.

А тепер я хочу зрозуміти по формі, що зараз відбувається, тому що ми зараз отримали проект висновку, посилання на п'яту частину 44 статті Закону про комітети, де пропонується переглянути попередній висновок. Висновок у нас уже є. Раз у нас висновок є, то ми не можемо обговорювати інший висновок до того часу, поки комітет не прийме рішення про перегляд попереднього висновку. І це рішення має бути прийнято більшістю від складу, затвердженого парламентом рішення комітету. Тільки після того ми можемо приступити до того, щоб обговорювати цей висновок другий раз.

Тепер з приводу того, як я думаю, що це мало би бути зроблено і як це треба зробити. Я пропонував тоді правовий вихід, він передбачений в 114 статті Закону про Регламент. Де чітко написано, що в разі, якщо така ситуація трапляється, то відповідно комітет може рекомендувати парламенту відправити на повторне перше читання до комітету з вказанням того, щодо того, які завдання має перед комітетом, що від цього законопроекту бути поставлені, яка концепція законопроекту, основні положення і так далі.

Ми зараз хочемо зробити абракадабру. Ми знов пишемо про 116-у. Тобто ми говоримо про те, що це текст, який ми хотіли щоб був в другому читанні. Разом з тим, ми вважаємо, що це вже текст, який треба після першого читання вивішувати на сайті парламенту, і щоб кожен депутата вже не вносив такі зміни, які ми вже вважаємо, що вони мають гіпотетично бути прийняті. А коли не будуть прийняті? Хто може перешкодити будь-якому депутату, навіть не члену комітету, вносити такі правки? Вони будуть внесені, я вас запевняю. Ми не вирішуємо це питання. Треба було на минулому сесійному тижні тихенько, навіть без обговорення відправити на повторне перше читання. За ці два тижні ми би доопрацювали з урахуванням того, що сказав пан Роман, я вважаю, що це правильний підхід і досить компромісний. І ми на наступному тижні були б його прийняли в цілому...

можна і в цілому. Але зараз у нас питання досить таке, відверто кажучи, як на мене, абсолютно незрозуміле.

Я би пропонував, пані голово, визначитись, що ми зараз робимо, що відбувається. Чи це перегляд попереднього рішення, чи це просто дискусія? Якщо перегляд, ставте на голосування, скасовуємо попереднє рішення, якщо для цього буде достатньо голосів, і будемо обговорювати, що нам далі робити. Вважатиме, що у нас тоді взагалі нічого немає з цього приводу і починаємо дискусію з самого початку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, будь ласка. Вчора було засідання підкомітету. Підкомітет звернувся з пропозицією. Будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Я можу тільки висловити точку зору щодо того, яка конструкція запропонована, виходячи з того, що ми маємо. Дійсно, слухне зауваження, що ми маємо переглянути попереднє рішення у зв'язку з тим, що ми маємо прийняти нове рішення з урахуванням тих пропозицій, які були розглянуті на підкомітеті тих пропозицій, які надійшли в процедурі доопрацювання цього законопроекту.

Якщо ви звернете увагу, крім висновку, до цього висновку ще наданий проект постанови. І в цьому проекті постанови він є, він повністю повторює сам висновок, от, але він містить в собі ще певні процедури. І тому процедура запропонована, вона погоджувалась секретаріатом, що буде виглядати наступним чином. Я зараз тоді озвучу, наголошу це.

Підкомітет рекомендував комітету прийняти наступне рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу, Цивільно-процесуального кодексу, Кодексу адміністративного судочинства України щодо удосконалення перегляду судових рішень в апеляційному, касаційному порядку 2314, поданий Президентом як невідкладний, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу з урахуванням запропонованих уточнень,

доручивши комітету розмістити доопрацьований текст законопроекту на офіційному веб-сайті Верховної Ради України. Доручити голові комітету Верховної Ради внести проект Постанови Верховної Ради України про прийняття законопроекту за основу з урахуванням запропонованих уточнень на заміну раніше поданому проекту Постанови Верховної Ради від 14 листопада 2019 року, звернутись до голови, – далі за процедурою статті 116.

Ми обговорювали це питання і прийшли до висновку, що саме для того, щоб запровадити цей механізм, враховуючи те, що у нас уже таке рішення було прийнято, погодившись з даною процедурою, визначити в проекті самої постанови дату, коли може бути розміщений, саме конкретну дату, коли буде розміщений даний текст законопроекту для того, щоб саме з цієї дати йшов відлік внесення пропозицій до другого читання до даного законопроекту.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. В законі чітко написано: з моменту прийняття – 14 днів...

НОВІКОВ М.М. 14 днів з моменту опублікування його на сайті. І далі не просто... встановити, що строк внесення пропозицій, правок до законопроекту обчислюється з 9 грудня 2019 року. Якщо буде наша воля, таке прийняте, ми проголосуємо, таке буде прийнято.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

НОВІКОВ М.М. Можна? Перш, ніж висловитися, давайте послухаємо представника секретаріату. Ми обговорювали це питання щодо конструкції вирішення цієї ситуації.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Володимирович, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановна пані голово.

Колеги, ми, звичайно, як сказав Михайло Миколайович, можемо прийняти будь-що, включаючи і те, що сонце сходить на заході і заходить на сході, але від цього нічого не зміниться. І логіка така, що попереднє скликання робило дурниці, давайте ми такі самі дурниці будемо робити, це логіка абсолютно неправильна. Абсолютно неправильна. І тим більше, якщо ми говоримо про закон, який регламентує базові речі, пов'язані із судоустроєм, ставити під сумнів легітимність цього закону незрозуміло навіть і незрозуміло як. Тому я би запропонував повернутися до пропозиції Руслана Петровича, швиденько у вівторок без обговорення на повторне перше читання, в середу ми могли би, якщо у нас є текст, в середу ми могли би швидко на комітеті розглянути цей текст. за наслідками.. *(Шум у залі)*

Ну, не грає ролі. Послухайте, ну знову-таки чистота процедури в цій ситуації є значно більш важливою, ніж все інше. Тим більше, це закон, який торкається базових речей, пов'язаних із функціонуванням судової системи. Що ми робимо?! Тому я би радив не вигадувати, вибачте, велосипед, навіть якщо і електричний, і я би все-таки радив повернутися до Регламенту і застосувати ті процедури, які чітко передбачені Регламентом. Тому що, насправді, ми просто закладаємо бомбу під вкрай важливе рішення, яке може потім вплинути в подальшому на функціонування судової нашої системи. Я би точно радив нам не гратися в ситуаціях, де нема Регламенту. Я розумію, що хочеться якнайшвидше і поставити дату дев'ятого. Давайте поставимо дату "15 листопада" і будемо жити собі спокійно. Ну, якщо вже доводити до абсурду пропозиції, які є, ... не передбачено ані Конституцією, ані законами України.

Ми десятки разів говорили, що ми правовий комітет, і тому я все-таки пропоную повернутися до права, а все інше прибрати і піти по процедурі. Можливо, вона буде трошки довше ніж би комусь би хотілося. Можливо, якихось 10 днів ми втратимо, умовно кажучи, втратимо. Хоча насправді ми

не втратимо, я переконаний в тому, що ті пропозиції, які сьогодні пролунали, цих 10 днів ми зможемо нормально, якісно відпрацювати і не займатися тими дурницями якими, на жаль, займається парламент, коли вносять недолугий закон, а потім розказує, що ми до другого читання це все будемо виправляти. Тому я би цих 10 днів, які у нас будуть, витратив на те, щоб нормально відпрацювати текст, вичистити його і зробити якісним, нормальним. Я не погоджуюсь з Русланом Петровичем про те, що такі закони можна приймати в першому читанні і в цілому. Але зробити закон достатньо якісним для того, щоб була мінімальна кількість поправок і щоб в подальшому його можна було швидко провести через зал. Бо мені принаймні теж сподобалася та частина щодо уніфікації судової практики яку я почув зараз і на відміну від тексту первинного. Отак.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Я хотів би все-таки відповісти паралельно чи симетрично навіть скажемо. Недолугий закон, ми його доопрацювали. Порушено право. Яке право? Право комітет має скасувати і переглянути своє рішення. Має. Ми можемо йти step by step, крок за кроком. Ми можемо переглянути рішення комітету, яке ми прийняли 13-го числа. І прийняти нове рішення, яким передбачити прийняття за основу даного доопрацьованого законопроекту з урахуванням даної постанови, яка запропонована.

ВЛАСЕНКО С.В. Михайло Миколайович, питання з постановою проблемне.

НОВІКОВ М.М. Я розумію.

ВЛАСЕНКО С.В. Питання переглянути попереднє рішення не проблемне. Тобто є голоси, проголосували, переглянули. Але питання з запропонованою постановою ставить під сумнів легітимність прийнятого закону. От якщо хочемо, йдемо цим шляхом. Але давайте іти свідомо, дивлячись у вічі реаліям. І потім, коли Конституційний Суд скасує, щоб ми чітко знали, хто нас в це втягнув.

_____. Із-за процедури.

ВЛАСЕНКО С.В. Хто нас в це втягнув. І, щоб ми були свідомі цього. Бо точно така ситуація була, бо згадуємо вже минуле, точно така ситуація була з Законом про незаконне збагачення. Коли я, я особисто стояв на трибуні Верховної Ради і говорив, люди, закон сумнівний з точки зору конституційності, давайте витратимо день-два, відформулюємо його нормально. Да ні, ні, все буде хорошо, це політичне питання, добре, добре, супер, супер. А потім, коли через три роки скасували, то всі поховали голови, ті, що тоді кричали давайте, давайте, швидше, швидше. При всій повазі до всіх.

НОВІКОВ М.М. Зрозуміло.

Руслан Петрович, скажіть, будь ласка, ви як спеціаліст регламенту найбільш досвідчений, будемо вважати після, мабуть, Василя Івановича. Я хотів би все-таки вас запитати по конструкції. Ми робимо суспільну справу. Ще раз, проведена дуже серйозна робота, відпрацьований законопроект. Ми можемо переголосувати рішення комітету. Раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, ми можемо скасувати своє рішення попереднє.

НОВІКОВ М.М. Які застереження є щодо саме проекту даної постанови, яка містить в собі узгодження і вже передбачувані узгодження,

усуває суперечності запропонованого законопроекту в рамках, як передбачено статтею 116, для того, щоб саме вже досконале тіло було винесено в перше читання? Можете повторювати. Досконале тіло законопроекту.

Я про що кажу. Якщо є застереження щодо тих дат, які передбачені...

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я висловлю ще раз свою позицію. Ви правильно сказали, що ви хочете застосувати вперше змінену редакцію 116 статті. Це вперше буде ..... Змінена редакція 116 статті – це редакція для підготовки законопроекту до другого читання. Але суть її і конструкція виписана в такій спосіб, щоб для того, щоб її змінити в другому читанні, під час розгляду в комітеті питання підготовки до першого читання комітет чітко має вказати неточності, помилки і неузгодженості, які він хотів би, щоб були в другому читанні відрегульовані чи якимось чином виправлені. При цьому головуючий на засіданні має ще раз під стенограму підтвердити таке бажання комітету. Тобто це те, що ми прийняли минулого разу на комітеті. Принаймні ви так тоді позиціонували цю постанову.

Я ж тоді пропонував по-іншому це сприйняти, сказати, що ми все ж таки зараз хочемо, щоби на рівні першого читання ці основоположні речі вже бути в законопроекті виправлені. А для того, щоб вони були виправлені, треба застосовувати 114, а не 116, бо 116-а – це друге читання. Вона не зараз має бути... Ми до неї зараз не можемо підійти з точки зору її, скажемо так, вибудування, ми тільки можемо зараз висловити свій намір, що ми хочемо її міняти. А ви, оскільки ви зараз висловлювалися, ви хочете, щоб під час прийняття в першому читанні, вже були враховані ці норми і щоби вже народні депутати під час внесення змін вже вносили зміни в уточнений текст, який ви прописуєте в постанові під час прийняття в першому читанні, посилаючись на 116 статтю. Я кажу, що це неправильно. Це моя позиція. Василь Іванович як гуру, в нього може бути інша позиція. Але Закон про Регламент і логіка говорить про інше – ви можете в цій постанові

висловлювати свої наміри, що ви в другому читанні будете це робити, але це ніяк не заперечує суб'єктам права законодавчої ініціативи в 14-й строк після прийняття законопроект вносити будь-який, який не суперечить Закону про Регламент, а тепер вже 116-й, в якій ми вказали, тобто всі свої правки. І ми будемо мати проблему, тому що у нас буде свої ..... правок і ще тисячі правок інших, і ми не зможемо, це буде копітка, важка робота, і це розтягнеться в часі на місяці. Ми самі в себе забираємо час. Тому я пропонував мудріше поступити: попередньо домовляємося, 114 на Верховну Раду повертаємо на повторне перше читанні, тут сідаємо, враховуємо концептуально всі речі, в першому читанні його приймаємо. І це в разі зменшить вам і кількість правок, і час, і головне – забезпечить нашу підтримку, тому що... мені сподобалось те, що сказав доповідач, я відверто, я це говорю відверто, публічно на камеру. *(Шум у залі)*

Ну це вже інша справа. Зараз намагатися започаткувати правовому комітету прецедент – порушення Закону про Регламент через норму постанови – це неправильно. Це моє глибоке суб'єктивне враження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Петровичу.

Насправді... Зараз я дам право на репліку пану Бойку, декілька разів згадали. Наскільки я пам'ятаю, коли ми розглядали цей законопроект 2314 минулого разу, дійсно, і пан Макаров, і пан Князевич, всі говорили про те, що було б непогано бачити те тіло документу, в який має вноситися правки. Ми на цьому...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, тоді слово "досконало" ще не звучало, досконале тіло, але все ж таки, коли ми говорили про застосування цієї статті, багато з народних депутатів переживали про те, а які ж правки до чого вносити, тому

що незрозуміло безпосередньо цього нового, вже ....., законопроекту. Тому, дійсно, підкомітетом з правосуддя була зроблена величезна робота, була проведена робоча зустріч із головами касаційних судів і апеляційних судів. Ми отримали дуже велику кількість письмових пропозицій від, я так розумію, голів судів і суддів, які там працюють, тому що вона була підготовлена, підписана головами, але я так розумію, що був залучений склад суду. Тому якраз вчора підкомітет збирався з цього приводу, і от виникло таке компромісне рішення. По процедурі ми зараз проговоримо, яким чином краще і як, для цього ми, в принципі, тут і знаходимося, члени комітету, щоб обговорювати такі можливості.

Сергій Володимирович, будь ласка. Потім – пан Бойко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пані голово.

Дивіться, ну, по-перше, абсолютно точно була проведена величезна робота. Абсолютно точно цією роботою покращено те, що було внесено як первинний законопроект, тут немає жодних сумнівів. Абсолютно точно, що те, що зроблено, воно краще ніж те, що було. Але ключове питання ж в іншому, і всі говорять про інше. Всі говорять про те, що нетреба оцю гарну роботу спалювати неправильною процедурою. От питання тільки ж в цьому. Тому ми за те, щоб оце нове стало ідеальним телом чи якимось там... Досконалим тілом, да, щоб воно стало. Ми "за". І це правильно. Але давайте це зробимо в правильний спосіб.

Я ще раз підкреслюю, я розумію, що є певні застереження щодо швидкості, часу, турборежиму і всього іншого. Але давайте не втратимо те добре, що зробили, за рахунок поганої процедури.

Тому, Руслан Петрович правильно каже, вівторок без обговорення повторне перше. Без обговорення. Тим більше, текст уже є по факту. Я ж правильно розумію, Михайло Миколайович? У текст уже ж новий є.

Витримаємо регламентні норми, вносимо новий текст за наслідками повторного першого читання. Знову-таки достатньо швидко це все

відбувається. Потім скорочена процедура підготовки до другого читання, поправки в новий текст уже, не куди завгодно, а в новий текст і голосування за законопроект. *(Шум у залі)* Да, і голосування за законопроект. І все. Проста, зрозуміла процедура і не буде жодних питань.

І коли Руслан Петрович каже, що легітимність – це друге питання... Легітимність – це перше питання. І тому я за те, щоб ми не спаплюжили гарну, якісну, фахову роботу недоліками процедури.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Ну ми вже звикли до того, що нам весь час розказують, що якісь у нас є недоліки по нашій роботі, це приємно, така конструктивна критика, вона завжди робить нас кращими. Тому... *(Шум у залі)*

Будь ласка, пан Бойко, а потім Михайло Миколайович підведе підсумок цій дискусії.

БОЙКО Р.В. Дякую.

Шановні народні депутати! Слухаючи ваші виступи відносно першого пункту порядку денного сьогоднішнього, звернув увагу на прекрасний вислів Василя Івановича відносно необхідності бути послідовними, оскільки послідовність скрізь, як в правосудді, так і в законотворчій діяльності, – це головне. Хотів би звернути увагу... *(Шум у залі)* На послідовність.

Хотів би звернути увагу на відповідну постанову Верховної Ради відносно законопроекту 5670, яка була проголосована ще Верховної Ради 2018 року в жовтні, рік назад. Встановлено строк для внесення пропозицій і правок до законопроекту, обчислюється з певної дати, визначення є.

І найголовніше. Подивившись результати голосування як за прийняття за основу і в цілому... *(Шум у залі)* Народний депутат Князевич і Власенко підтримали, голосували "за". Пан Німченко був проти, але, можливо, одне з процедурних питань. Тому закликаю вас бути послідовними в питаннях

можливості оформлення і прийняття законів у відповідний спосіб, а також, повертаючись до гарних висловлювань Василя Івановича стосовно збиття законопроекту на підльоті до аеродрому, закликаю вас надати можливість цьому законопроекту долетіти до свого аеродрому і стати законом.

Дякую.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Михайло Миколайович, ви тоді підводите підсумок, і переходимо до пропозицій на голосування.

НОВІКОВ М.М. Да. Я поспробую підвести підсумок.

Дивіться, яка ситуація отримується. У нас прийнято рішення комітету. Прийнято рішення комітету в процедурі статті 116. З певними застереженнями, які були висловлені народними депутатами...

_____. *(Не чути)*

НОВІКОВ М.М. Ні. 116 статтю відкрийте, вона передбачає певні дії, що можна робити в першому читанні, щоб потім відбулося це у другому читанні. Там є посилання і на перше читання, і про це говорив Руслан Петрович якраз, що дійсно ця зміна, вона передбачає таку можливість зробити.

Ми могли б взагалі сьогодні не проводити, вчора не проводити підкомітет, сьогодні не проводити комітет з цього приводу. І в тому вигляді, як воно пішло, але запропонувати Голові Верховної Ради озвучити ці самі пропозиції щодо внесення змін і так далі. І ми стикнулися з цією ситуацією, про яку говорив Олег Анатолійович, що депутати не мали б можливості бачити, до якого законопроекту вносити пропозиції, оскільки тіла нема

досконалого, як не сподобався цей варіант. Да, ні, ми бачимо от просто таку ситуацію: знаєте, у нас є чорне, біле, нема якогось конструктиву чи якоїсь середини. Ми бачимо якесь порушення, а я не бачу цього поки що порушення з того боку, що у нас є це рішення. Ми просимо підтвердити, проголосувати новим рішенням саме те, що не було написано в попередньому рішенні. В тому рішенні були виписані, саме які конкретні зауваження і пропозиції, а цим рішенням ми пропонуємо, щоб були передбачені саме ці зауваження і пропозиції.

Я тільки що спілкувався з представником секретаріату, він запропонував дійсно інтересну річ. Може, вона буде корисна. Для того, щоб не порушувати Регламент, не порушувати закон, на те, що з моменту прийняття в першому читанні просто запропонувати, щоб цей строк був визначений не як він визначається 14 днів, а він був визначений більший. Це теж можна зробити і надати більший термін для надання пропозицій до законопроекту. За тиждень буде виготовлений сам текст, який буде опублікований далі на виконанні, і уже в межах цього строку будуть надаватися пропозиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, Сергій Володимирович. А потім – Олег Анатолійович.

ВЛАСЕНКО С.В. Вибачте, так тоді взагалі логіки немає. Я так собі розумів, що це все було придумано з однією метою – щоб скоротити строки розгляду законопроекту. А тепер Михайло Миколайович каже: "Ні, та ми ще його продовжимо. Ми порушимо тут, порушимо тут і ще строки продовжимо".

НОВІКОВ М.М. Сергій Володимирович, тиждень – це не 10 днів і не більше процедури. Розумієте? Це є різниця по великому рахунку.

ВЛАСЕНКО С.В. Послухайте, якщо ціна порушення три дні, три дні, тобто я взагалі не розумію, про що ми дискутуємо.

НОВІКОВ М.М. Перше. Я акцентую увагу. Є варіант перший: взагалі не приймати ніякого рішення і в тому вигляді надати рішення комітету до Верховної Ради. Да, він є цей висновок.

Але ще раз кажу, що не влаштувало підкомітет і ми хотіли йти на зустріч до депутатів, з'ясувавши тільки один момент чи підготувавши один момент – підготувати законопроект в тому вигляді, до якого вже можна вносити пропозиції. Ми провели з цього певну роботу.

По-друге, що мене бентежило з цього приводу. Те, що в тому висновку, який був попередній, він не містив чітких застережень, зауважень і так далі. На сьогоднішній день вони є, ці застереження і зауваження, для того, щоб усунути певні недоліки і гармонізувати даний законопроект, оскільки дійсно проведена робота щодо того, щоб внести зміни до інших статей кодексів, які повинні бути внесені у зв'язку з прийняттям даного законопроекту.

В нас є два варіанти. Перший варіант: просто залишити те рішення, яке є, і надати ці зауваження, більш уточнені, для того, щоб вони наголошені Головою Верховної Ради перед парламентом. Але бажано було б все ж таки досягнути того результату і тих побажань, які були висловлені Макаровим. Про те, що ну дійсно дайте можливість зробити пропозиції депутатам уже в законопроект, який буде оформлений з урахуванням тих зауважень і пропозицій комітету, які комітет наголошував ще в попередньому своєму висновку.

Але на сьогоднішній день можна було б це переголосувати, прийняти новий висновок з пропозицією Голові Верховної Ради оголосити ці зауваження. Можливо, тоді навіть і не оприлюднювати цей текст і не гратися в це тіло законопроекту. Навіщо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тобто...

НОВІКОВ М.М. Що вдосконалити? Ні, не треба буде його оприлюднювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, Михайло Миколайович, я бачу. Михайло Миколайович, ми вже трошки по другому колу ходимо, да. В принципі, ми всі розуміємо аргументацію всіх. Тобто у вас залишається пропозиція скасувати попередній висновок комітету і прийняти цей висновок комітету, проект якого нам розданий. Ця пропозиція залишається в силі. Дякую.

Сергій Володимирович, будь ласка, потім якщо можете, уже пропозицію на голосування.

ВЛАСЕНКО С.В. Да, дивіться, пані голово, я ще раз підкреслюю. От Михайло Миколайович, ви справедливо зазначили, ходив по другому чи по третьому колу. Я ще раз підкреслюю: ніхто не сперечається з тим, що нові пропозиції кращі, ніж старий текст, – це очевидні речі. Раз.

Ніхто не сперечається з тим, що ці нові пропозиції повинні бути оформлені в законопроект і подані депутатами за наслідками першого читання. Ніхто в цьому не сумнівається.

Ніхто не сумнівається, що депутати повинні отримати для внесення поправок новий текст з новими баченнями. Ніхто в цьому не сумнівається. Питання одне-єдине: як це правильно зробити. Тому пропозиції... за будь-яких обставин нам треба скасовувати попередній висновок – за будь-яких обставин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, не за будь-яких обставин. Якщо ми ставимо, не бачимо інших підходів, то і висновок залишається, вже 2314 стоїть на вівторок, і ми прекрасно йдемо ..... попереднім висновком.

ВЛАСЕНКО С.В. Добре, погоджуюся з вами. Ні, не "або", якщо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Реалії життя такі: або залишаємо ....., або ми приймаємо...

ВЛАСЕНКО С.В. Якщо дозволите... ні, не так. У нас є три варіанти, як нам діяти. Варіант перший ви тільки що озвучили: все залишається, як було, ми заходимо зі старим законопроектом в зал, а далі буде – що буде. Тим більше я переконаний, що ці правки будуть оформлені як правки, і вони будуть тут, але це буде мес, це буде... Да. Це перше. Це перший варіант.

Другий варіант – зробити незаконно, так, як пропонує Михайло Миколайович. І тут нема теж питань.

Є третій варіант. І є третій варіант як можна зробити. Ми скасовуємо попереднє... Да, це моя особиста думка. Да, я кожен раз, якщо хочете, я буду додавати, що це моя особиста думка, о'кей. Але я ще раз підкреслюю, є третій варіант, про який сказав першим Руслан Петрович Князевич. Ми скасовуємо попередній висновок. Рекомендуємо Верховній Раді повернути на повторне перше читання. Ми на повторному першому читанні створюємо новий ідеальний текст, ідеальне тіло, досконале... Вибачте, весь час забуваю це слово, мені подобається ідеальне більше. Да, добре. Досконале...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Проголосуємо, яке воно буде ідеальне або досконале.

ВЛАСЕНКО С.В. Це в кого як. Це в кого як. Так от, ми створюємо це досконале тіло в законний спосіб і виносимо його як результат повторного першого читання, голосуємо і потім уже люди-депутати вносять поправки в той текст... Люди, депутати – всі носять. В той текст... Люди-депутати – через тире, через тире люди-депутати. Ні-ні, люди-депутати вносять поправки в той текст, який уже є, який уже буде готовий в нормальному вигляді.

Оце три пропозиції, які у нас є. Не дві пропозиції, а три пропозиції. Звичайно, що залишати все як є – це найгірший варіант і я з цим погоджуюсь. Тому насправді вибір між двома останніми пропозиціями: чи іти в сумнівно законний процедурний варіант, який поставить під сумнів легітимність в подальшому цього закону, чи все-таки іти в більш-менш, ну не в більш-менш, а в легітимний варіант з повторним першим читанням, от і все. І дискусія лише про це, не про те, яку роботу провів підкомітет – молодці. Не про те, як вони гарно покращили – молодці, яке ідеальне тіло вони створили і так далі.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, розпочинаємо наше засідання після перерви. Зараз нас 16 членів комітету. Кворум все рівно у нас залишився, є. У нас немає Олега Анатолійовича Макарова. Він попередив, що він має іти. Коли у нас немає секретаря, ми маємо визначити особу, хто буде виконувати функції секретаря.

Які є пропозиції? Валерій Іванович Божик, моя пропозиція. Хтось із заступників, хто сидить праворуч. Так? Все, домовились. Тоді функції секретаря до кінця засідання покладаються на Валерія Івановича Божика.

Так, колеги, після перерви, будь ласка, Михайло Миколайович. А, Павло Васильович ще хоче виступити? Будь ласка, Павло Васильович.

ПАВЛІШ П.В. Шановні колеги, я хочу нагадати, що нещодавно Євгенія Закревська оголосила голодування з приводу того, що справи Майдану, які передаються з ГПУ до ДБР, є занепокоєння, що слідчі не переходять, і вони переходять по конкурсу. І дане питання, воно є дуже важливим для країни. І ми на минулому пленарному засіданні в п'ятницю мали розглядати законопроект про зміни до Державного бюро розслідувань, закону, якраз мала розглядатися правка, яка стосувалася переходу групи слідчих від Генеральної прокуратури до Державного бюро розслідувань. Але сталося так

як сталося, через те, що дуже довго розглядалося питання, Верховна Рада України не змогла перейти до розгляду питання 2116 законопроекту. І 20-го числа вже ГПУ перестало здійснювати слідчі дії, проводити. І Євгенія Закревська і ще з нею 10 чоловік оголосили голодування.

До чого я про це говорю? Про те, що ми маємо розуміти, що робота ради процесу це не є головним. Ми маємо працювати заради результату. Тому законопроект, який зараз постановами ми маємо прийняти, якраз наблизить нас до результату щодо цих питань, які там зазначені. Тому моя думка: не працювати заради процесу, а прийняти відповідно зважене рішення. В подальшому дійсно правки будуть подані, і ми вже як Верховна Рада України зможемо ці правки перевірити. Якщо вони будуть доцільні, тоді їх прийняти.

Тому я вважаю, що нам необхідно підтримати висновок, який був наданий, і прийняти підкомітетом, і прийняти таке важливе рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Васильович.

Будь ласка, Михайло Миколайович.

НОВІКОВ М.М. Дякую за підтримку, Павло Васильович.

Єдине, що спало на думку, як правильно доопрацювати дану конструкцію, яка дійсно, можна погодитись, вона суперечить вимогам Закону про Регламент щодо строку, дати, встановленої для внесення пропозицій і правок, вона суперечить вимогам закону, що мають право вноситися на наступний день після прийняття законопроекту в першому читанні.

Тому є пропозиція: все залишити, як є, як було запропоновано комітетом, з переголосуванням. Єдине, в проект постанови внести зміни, забравши пункт 3 і виклавши підпункт 1 пункту 2, де Комітет Верховної Ради з питань правової політики... Зазначити просто: розмістити текст законопроекту, підготовленого відповідно до вимог, передбачених в пункті 1

цієї постанови, на офіційному веб-сайті – і так далі. І це відбудеться на наступний день після прийняття його за основу.

_____. *(Не чути)*

НОВІКОВ М.М. Що мається на увазі?

_____. *(Не чути)*

НОВІКОВ М.М. Ні, мається на увазі, проекту постанови редакції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В постанові, в постанові...

НОВІКОВ М.М. В редакції постанови пункт 3 виключити взагалі. А пункт другий, щодо розміщення тексту, теж виключити слова "до 9 грудня 2019". А просто написати: "Розмістити текст законопроекту, підготовлений відповідно до вимог, передбачених пунктом 1 цієї Постанови, на офіційному веб-сайті Верховної Ради України". І це відбудеться на наступний день після прийняття його в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не пізніше ніж на наступний день, так викласти?

НОВІКОВ М.М. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тобто є пропозиція: на голосування поставити проект висновку, який наданий підкомітетом, з цим техніко-юридичним уточненням, яке тільки що озвучив пан Новіков.

НОВІКОВ М.М. Скасувати спочатку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Тобто це у нас пропозиція залишається. Ну після перерви ми мали визначитись, що і як ми живемо далі.

Тому, якщо інших у нас міркувань немає, переходимо до першого питання – скасування нашого попереднього висновку комітету щодо законопроекту 2314.

Хто за ту пропозицію, щоби ми скасували попередній висновок комітету? Прошу голосувати. Валерій Іванович, тепер це ваша функція. Скільки в нас зараз членів комітету?

Шістнадцять – взагалі, чотирнадцять – за.

Хто – проти? Нуль. Утримався? Два. Рішення прийнято, рішення попереднє скасовано.

Переходимо до наступних. В нас пропозиція одна від пана Новікова надійшла. Далі пропозиція? Сергій Володимирович на тій же, що була озвучена, стоїть. Стоїте?

ВЛАСЕНКО С.В. Я, да, прошу розглянути пропозицію діяти згідно з регламентом. І спочатку рекомендувати Верховній Раді України повернути на повторне перше читання в комітет. Після цього в комітеті доопрацювати згідно з тими пропозиціями, які розроблені в підкомітеті. Винести, за наслідками повторного першого читання, в зал. І далі діяти, продовжувати далі діяти по регламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто повернути на перше читання? Колеги, ще є які пропозиції.

За нашою традицією, ставиться спочатку на голосування пропозиція альтернативна проекту висновку підкомітету.

Тому, хто за пропозицію пана Власенка, прошу голосувати. Хто – за? 3. Хто – проти? 7. Хто – утримався? 6. Пропозиція не прийнята.

Хто за пропозицію пана Новікова? Прошу голосувати. Хто – за?

(Шум у залі)

13 – за. Хто – проти?

_____ . А как 13?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, 13 – це рішення прийнято. 0. Утримались? 3. Рішення прийнято... Колеги, таким чином рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Наступний пункт порядку денного в нас... Можна я попрошу ваш? А, в мене є оце...

Так, проект Постанови про внесення змін до додатку... Сергій Володимирович, можна я продовжу? Я вам дуже дякую. Проект Постанови про внесення змін до додатку до Постанови Верховної Ради України "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання" щодо предметів відання (реєстраційний номер 2292), який був зареєстрований Вельможним.

Відповідальна у нас Ольга Володимирівна. Будь ласка.

СОВГИРЯ О.В. Ще раз, що-що, вибачте?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що поки пан Вельможний скаже пару слів, да? Да-да, зараз пан Вельможний, а ви потім підведете підсумок.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги, ще 18 жовтня народні депутати з нашого комітету в порядку законодавчої ініціативи внесли на розгляд Верховної Ради проект Постанови щодо внесення змін до предметів відання комітетів Верховної Ради, а саме нашого Комітету з питань правової політики. І до нас звернувся Комітет з питань Регламенту з проханням надати висновок щодо, що не суперечить положенням Конституції України наш проект Постанови. Ну, вважаю, що ми розглядали вже даний проект Постанови, яка зовсім не суперечить положенням Конституції України, та, більше того, дає можливість контролювати та врегулювати питання

забезпечення на законодавчому рівні діяльності органів державної влади на деокупованих територіях. Тому вам наданий висновок нашого комітету, проект, прошу його підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна, підсумуйте.

СОВГИРЯ О.В. Є проект висновку комітету на предмет конституційності. В цілому він позитивний. Єдине, що я з голосу прошу виключити один підпункт, про який знає голова секретаріату. Це там випадково сталося, це передостанній абзац, де йдеться про зміни персонального складу комітету. Зараз про зміни персонального складу комітету не йдеться, але в проект Постанови це потрапило. Да, це перший абзац на сторінці 3. А так загалом я підтримую щодо відповідності Конституції цього проекту Постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді хто за те, щоб ми підтримали цей проект висновку, який у вас на столах розданий, прошу голосувати.

Хто – за? Одноголосно.

Нас зараз вже скільки, 15? 15 членів комітету одноголосно – за. Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Щодо проекту Постанови 2124, яку вніс з голосу в порядок денний Олександр Геннадійович Пузанов, він просив, є лист, написаний на моє ім'я, не розглядати без його присутності цей проект Постанови. Тому ми переносимо. Давайте це запишемо на наступне засідання комітету. Я думаю, що чергова наступна середа якраз буде, якраз воно в нас і буде відбуватися.

Далі в нас "Різне" є. В "Різному" в нас є Доручення Голови Верховної Ради на виконання положень статті 19 з позначкою 1 Регламенту Верховної Ради України стосовно плану законопроектної роботи Верховної Ради, прошу до 20 грудня подати Голові Верховної Ради затверджені на засіданні комітету пропозиції щодо питань, які потребують законодавчого

врегулювання у 20-му році з урахуванням програми діяльності Кабінету Міністрів України та орієнтовного плану законопроектних робіт Кабінету Міністрів України.

Тому мені здається, нам дуже важливо... на жаль, нема представників з фракції "Голосу", нема представників з фракції БЮТ, нема представників з фракції ОПЗЖ. Але якраз хотілось би, щоб всі фракції долучились до цих пропозицій і потім не виникло питань, чому якісь пропозиції включені, а якісь не включені. Часу в нас достатньо.

У нас чергове засідання комітету, зараз, три хвилиночки, зараз... чергове засідання комітету – 4-е, а потім 18-е. То, мабуть, логічно це затвердити 18-го, да, ці пропозиції? Якщо потім виникнуть якісь питання від колег, що вони не чули, нехай читають стенограму протоколу засідання комітету.

_____. Є така пропозиція. Мабуть, доручити також головам підкомітетів зібрати підкомітети до 18-го для того, щоб обговорити і вже на комітет подати з урахуванням того, що всі члени комітету можуть також долучитися як народні депутати, але я думаю, що в підкомітетах це буде більш так практично.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прекрасно. Я думаю, що нехай від комітету так само долучаться до цієї роботи. Це буде насправді найефективніша робота, щоб це виходило з-під комітетів.

Василь Іванович Гуменюк хотів виступити, да, в нас.

В кого ще що є з "Різного"? Є щось в "Різному" в нас? Нема.

А я теж прошу, мабуть, Василь Іванович, вас тоді щоб було видно, біля Руслана Петровича, там почесне місце для гостей.

_____. Дякую, шановні члени комітету, за надану можливість.

Тут вже звучало, що Верховний Суд і судді Верховного Суду сказали, деякі судді. Всі судді, які у Верховному Суді України сьогодні працюють, ніхто не отримує заробітну плату півтора року, з того часу, як 1 липня минулого року вирішили питання, Верховний Суд новий сказав, що відбираємо у вас підпис і карточку нашу, так сказати, по домовленості. Карточка з моїми підписами і бухгалтерії не приймається. І з того часу нам не платять ні копійки.

Чого ми не отримаємо від ліквідатора? Ну, по-перше, ніде ви як законодавці не знайдете закон або стрічки про ліквідацію Верховного Суду, крім того, що припиняє свою діяльність і ліквідується у відповідності до вимоги закону. Верховний Суд України 1401 Закон про внесення змін до Конституції, лише іде зміна назви. Зміна назви не є в нашому розумінні, нашого законодавства, ліквідацією Верховного Суду. І тим паче, що Верховний Суд як найвищий орган судової системи не може бути ліквідований. Сам по собі законопроект, вірніше, само по собі вирішення питання щодо зміни назви Верховного Суду, як було пояснено Верховною Радою і пояснено було Представником Президента про те, що лише ішла мова про декомунізацію. На кшталт. Прокуратура України, прокуратура, Генеральний прокурор України. Значить, на кшталт Верховний Суд України... Української Радянської Соціалістичної Республіки Верховний Суд України, а зараз просто буде Верховний Суд в системі судів України. Стаття 125 Конституції. Ви можете її подивитися до того і після того. Найвищий орган судової влади є Верховний Суд. Верховний Суд України, Верховний Суд. Тобто функцію ніхто судити нікому більше не передавав. Новий суд ніхто не утворював. Новий суд ніхто не утворював, як і не ліквідував старий. Так сталося, що із-за того, що є різночитання законодавства, по суті, колектив, який був 335 чоловік на 1 січня 18-го року, зараз уже 76 чоловік. І було 13, потім 11 суддів, зараз 9 суддів залишається в такому невідомому стані.

Відкрийте сайт реєстрації підприємств фізичних осіб і державних підприємств і побачите: зареєстровано два органи державної влади – Верховний Суд і Верховний Суд України. До сьогодні Верховний Суд України має всі приміщення, в яких перебуває Верховний Суд. Оскільки закон виписаний в такий спосіб, недолуго, що вирішується питання, що він на базі нашого Верховного Суду України розміщається. Ми не заперечуємо і зразу сприяли і всіх розмістили, кого можна було, тому що ми розуміємо, що треба розмістити.

Підпункт, вірніше, да, пункт 16 прим. "Перехідних положень" до Конституції підпункт 3 говорить про те, що судді, які обрані до внесення змін до Конституції, продовжують здійснювати свої повноваження. Тобто в даному випадку ми повинні були здійснювати свої повноваження, нас не звільнили до цього часу, 2 роки. І Законом 2147 були внесені зміни і доповнення до Цивільно-процесуального кодексу, в якому нас просто обмежили в розгляді справ. Сказали, що ми не будемо розглядати справи, не визначивши нашого статусу. Як на кшталт Вищої ради, тоді Вищої ради юстиції, Вищої ради правосуддя, у Вищу раду правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії і Генеральної прокуратури – всіх визначили, що мають робити з працівниками, нас не визначено. Ну така сталась ситуація.

Проте, чого ми не отримуємо заробітну плату і чого саме це головне питання, тому що півтора року такого не бути не може в державі. Але воно є. Вони нам говорять, органи державної влади, тобто Голова Верховного Суду як головний розпорядник, тому що в нас забрали зараз, ми не йдемо окремою стрічкою, а взагалі статтю 20 виключили з Закону про державний бюджет. І я взагалі не знаю, зараз не маю тексту і не знаю, як ми маємо фінансуватися в майбутньому, на 2020 рік. Оскільки люди є, і як ми маємо це фінансувати. Тому, безперечно, це нас турбує. І шляхи вирішення в нас дуже прості. Є карточка, моя карточка від Верховного Суду України як юридичної особи знаходиться в казначействі. Договір ми уклали з казначейством на оплату через нашу касу. Судді Верховного Суду як судді не можуть ні від кого, ні

від іншого отримувати заробітну плату. Є на те Закон про судовий устрій, де ми отримуємо заробітну плату. У нас вкладений договір з казначейством, який говорить, що ми що дві неділі маємо отримувати в касі Верховного Суду кошти. Ми кожні дві неділі, двічі на місяць, я відправляю з обрахуванням заробітної плати у відповідності до наказу виконуючого обов'язки голови. І ці розрахунки подаються у казначейство. Казначейство їх бере і акуратно повертає нам назад, без виконання, зазначивши про те, що є Сердюк, який став суддею Верховного Суду, є Соловійова і є Данішевська, які вирішують питання, як отримувати нам заробітну плату.

Проте нікому із колективу і нікому із суддів не доведено в зв'язку з чим і коли, в який спосіб ми маємо отримувати заробітну плату, хто нараховує заробітну плату, хто користується нашими персональними даними і хто від нас їх запитував, для обробки персональних даних, для того, щоб нараховувати зарплату? Хто і де бере дані про наші вихододні на роботу? Хто і де бере ці всі дані, наші відпустки, лікарняні в все таке інше? Лікарняні теж не оплачуються. Ми відправляємо в статистику, ми відправляємо в Міністерство фінансів, ми відправляємо кожен місяць всі необхідні документи для функціонування і отримання заробітної плати ми відправляємо. Проте статистика нам не повертає, лікарняні теж вони беруть і акуратно складують. Міністерство фінансів теж не повертає. Повертає лише Верховний Суд, оскільки як головний розпорядник ми їм направляємо зміни штатної чисельності кожен місяць, і повертає казначейство. Така ситуація склалася.

Як її можна вирішити? Можна вирішити без проблем, я ж говорю, карточка лежить там, всі проблеми виникають, це, перше, головний розпорядник Валентина Іванівна Данішевська, безперечно, вона поставила підроблену печатку, свою печатку і таким чином змінила карточку. Тобто крім того, зробили паралельну структуру третю, це ще один Верховний Суд, який називається, він був в особі одного Сердюка, а потім Сердюка зарахували до Верховного Суду суддею, тепер Соловійова. Соловійова, вона,

наскільки, я, правда, з нею не знайомий, наскільки мені відомо, вона працювала бухгалтером чи працює бухгалтером у Вищому спеціалізованому суді і у відповідності до наказу голови їй доручено займатися цими питаннями. У такий brutальний і цинічний спосіб, ще ні в одній державі такого не було, щоб сто років існував Верховний Суд, а його у такий спосіб вирішили питання.

Ситуація є такою. Ми не відступимося, навіть якщо нам прийдеться ..... У нас зараз на комунікації у Європейському суді. Якщо держава нас не може зрозуміти тут і не може вирішити цього питання до цього часу, то будуть вирішувати його у Європі і будуть розказувати, як треба писати Закон про судоустрій, захищати права і інтереси суддів.

Я не за Гуменюка, я вже відпрацював, слава Богу, 35 років віддав судовій системі, за що і страждаю. А я за принципи, не може бути порушений конституційний принцип відносно органів судової влади і гарантії суддів, які ми по крупиці збирали їх стільки років, через Верховну Раду, старалися, щоб наша система була схожа і стандарти були схожі до всіх інших країн.

Тому, безперечно, дуже хотілося би вашого розуміння. Тому що, ви розумієте, що виходить, що півроку ви вже, ви нічим не відрізняєтесь від тої влади, яка в незаконний спосіб нас зупинила і не дає розглядати справи. Ми волаємо цілий рік, а ви півроку теж нічого нам не зробили. Хоча ми ставили питання, і Василь Іванович говорив Німченко той законопроект був, там два законопроекти були Шурми і Німченка законопроекти, які ми говорили одну стрічку забрати, ліквідується. Тому що майно 70 автомобілів стоять у нас в дворі. Мені говорять, віддай автомобілі. А як я можу віддати автомобілі Верховному Суду, якщо Верховний Суд каже, він нас ліквідує. Якщо юридична особа ліквідується, немає правонаступника, то вибачайте, дорогенькі, я вам не можу віддати цього майна по закону. Я звертаюсь до Кабінету Міністрів кожен місяць, вже і до нового Кабінету Міністрів двічі. Поки що питання не вирішується.

Інше питання, питання приміщень, будівлі. Питання приміщень, будівлі, приміщень в усіх, в яких розміщається Верховний Суд, новий, вірніше, по Закону 1402, в приміщенні на нас. Ви можете відкрити сайт, він не так давно, я перевіряв, воно ще на нас числиться.

_____. *(Не чути)*

_____. Ніхто нічого не платить. І крім того, не знаю, як вони його обслуговують, як інша юридична установа обслуговує і вирішує питання. Я говорив, які договори у нас були вкладені з підприємствами і установами, питав, як ви можете оплачувати, друга юридична особа? Правда, ви знаєте...

_____. *(Не чути)*

_____. Да. Слава Богу, слава Богу, ну, взяли. Я не можу говорити за новий Верховний Суд чи за Верховний Суд, який у відповідності до Закону 1402, вони взяли на себе відповідальність, хай працюють, це їхнє...

_____. *(Не чути)*

_____. Да. А саме головне, у нас 76 працівників, 17 людей знаходиться по догляду за дитиною. У них є певні свої гарантії. Люди лікарняні не отримують, люди не отримують частину заробітної плати. Деякі працівники, я їм не можу заборонити, то їхнє право, якщо вони йдуть до цього ліквідатора і отримують у них зарплату і погоджуються з тою... я ж не можу їх забрати, я кажу, будь ласка, йдіть. Але я їх не можу звільнити і не можу вирішити питання, тому що служба управління персоналом Верховного Суду України в нас, трудові книжки у нас. Кому мені їх віддати? Я не можу їх віддати Соловйовій, тому що немає припинення, немає ліквідації. Для того

це повинно бути виписано в законі, як це має бути: найвищий, так сказати, орган судової влади вирішено в такий спосіб. Тому, безперечно, от є така проблема, яку треба, безперечно вирішити.

Будь ласка, питання. Готовий відповісти.

_____. З вашого виступу, ви вважаєте, що це якась була форма рейдерства чи що у нас Верховного Суду України?

_____. Однозначно. Це для того, щоби всіх суддів звільнити. Починаючи з 2015 року стояло питання, приїхали експерта, сказали: "Шановні, не можна всіх суддів звільнити". Ну, влада вирішила в такий спосіб – звільнити суддів чомусь Верховного Суду всіх. Я знаю, що і зараз, ви бачите, ці конкурси. Чому зараз розглядала рада суддів про зменшення вакансій в Київській області, в Київському апеляційному суді? Тому що треба перевести ще от 65 суддів чи 58 суддів вищих спеціалізованих судів, їх ліквідували Конституцією, їх немає, у них інший статус, їх немає. Але у них є статус судді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ви вважаєте, вони спеціально скорочують, щоби не перевели суддів з вищих спеціалізованих судів?

_____. А куди їх переведуть?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, от буквально дві години тому ми це питання задавали пану Монічу: для чого скорочуються суддівські посади?

_____. Можна тисячу прикладів навести, для чого скорочуються. Скорочуються... Можна скоротити посади, тому що вони не зайняті? Можна скоротити. І це буде правильно? Правильно.

Питання – якщо немає приміщень. А де у нас, для чого у нас Державна судова адміністрація? Для чого у нас Кабінет Міністрів? Це питання вирішується в межах одного дня. Приміщення не нашли і наділили, якщо треба працювати судовій владі.

Шановні, чи ми сьогодні прийшли в цей світ, чи що? Це ж зрозуміла ситуація. Но я дуже хочу, щоб це було саме на благо, а не задля того, щоб цих людей, які... 58 людей, і треба їх відправити у відставку. Де я не говорю, де я не ходжу, мені кажуть: "Чого ти не йдеш в відставку". Я говорю: "Я би пішов, якби ви мені визначили мою суддівську винагороду. Я працюю 35 років суддею. Останнім часом от така ситуація. Ви мені не виплачуєте, не виплачуєте. Чому я не отримую цієї винагороди? Тому що ми поставили до відома, ми тільки, коли це сталося, ми поставили до відома прокуратуру і сказали, що це незаконно, це є незаконно, це є злочин – це є злочин.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто, фактично, ви сьогодні до нас зробите звернення про правопорушення на комітеті.

_____ . Так. Правопорушення, ви не вирішуєте це питання. Є органи, які будуть займатися. Ми, я просто привертаю вашу увагу для того, що йде новий рік, а ми півтора року без заробітної плати. Ми про це повідомляли комітет Павелка, повідомляли, значить, Пацкана. У нас є ці звернення, є звернення до Верховної Ради, де ми в кожному зверненні до Верховної Ради, до попереднього складу, уже до вашого складу, де ми в кожному говоримо, що не оплачується заробітна плата у встановлений законом порядок. Тому: або встановіть порядок оплати цим суддям одною стрічкою в Законі про Державний бюджет, або ж вирішить питання, яким чином ми маємо отримувати це в законний спосіб. І буде все вирішено.

Будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Олександр Олександрович, а потім – Андрій Євгенович.

МЕРЕЖКО О.О. Чесно скажу, що просто не можу втриматися. Тому що те, що я почув, це дійсно шокує. Я б назвав те, що ви сказали, це справжній суддівський "Вотергейт", я не перебільшую, це так. Тому що, ви знаєте, коли йдеться... ви дуже слушно сказали про зміну назви: те, що зміна назви суду не є реорганізацією по суті. Ми звикли до того, ми знаємо, що право базується на таких підставових засадах, як засада добросовісності, справедливості, розумності. І коли за допомогою маніпуляції, пов'язаної зі зміною назви вищого судового органу, змінюють, використовують у таких недобросовісних цілях, то це є таким явним кричущим порушенням основних засад верховенства права.

Я вважаю, що це повинно стати приводом для того, щоб створити тимчасову слідчу комісію і провести розслідування, що відбулося, тому що так просто це ігнорувати неможна. Шкода, що те, що ви тільки що розповідали, не почули представників Венеціанської комісії, які тут були. Я трошки торкнувся цього питання, але, на жаль, я не знав деталей і я не знав, наскільки це все носить такий гротескний характер. Тому це дуже серйозна справа, якій ми повинні присвятити, ну, багато уваги.

І ще у мене питання, тому що, ну, я хотів би, щоб ви це повторили і пояснили щодо печатки. Тобто чи справді йдеться про підробку? Тому що, якщо це йдеться, то ви знаєте, це, у мене немає слів.

_____ . Дивіться, ми це розцінюємо як злочин, і ми про це поставили питання. Порушено там чи 8, чи 10 проваджень, вони крутяться там, допити проводяться і таке інше, кримінальних проваджень. Ми теж у своєму листі теж про них повідомляли.

Ситуація, яка є? Значить, коли сталося питання, 21 грудня 17-го року була прес-конференція чи ще щось таке подібне було, тому що ми кожен в 17-му році, і я ще був суддею-спікером крім того, і кожен раз доповідав про

діяльність цивільної палати у Верховному Суді України, про статистичні дані. І 21 грудня 17-го року я сказав, що, шановні, немає законодавчого акту, про це мені дає право говорити висновок правового управління Верховної Ради, сказавши про те, що пункт 7 "Перехідних положень" Закону 1402 приводить до непередбачуваних висновків, тому що немає виходу. Сама по собі конструкція не записана про те, що треба ліквідувати Верховний Суд і апріорі його ліквідувати неможливо. Тому що в даному випадку, щоб ви розуміли, якщо є конституціоналісти, про те, що це принцип народовладдя, народ його сформував, і є принцип судової влади, стаття 6, розподіл влад на законодавчу, виконавчу, судову. І якщо держава відмовляється від судової функції, то вона її передає або від судової функції як суду, то вона її передає Кабінету Міністрів, тройки, як було в 37-му році, або Міністерство внутрішніх справ. Оскільки цього не пройшло, а в пункті 3.9 в пояснювальній записці до Конституційного Суду лише мова велася про зміну назви, а не передачі функції, тому створення або ліквідація Верховного Суду і створення якогось іншого суду з іншою назвою неможлива. Як і неможлива реєстрація органу державної влади при наявності органу державної влади.

Але це ми вже пройшли. Тому в даному випадку йде мова про те, що принцип... ліквідації не було. І в результаті чого ситуація склалася, коли я об'явив, що не може бути цього. Потім далі було, я з Філатовим розмовляв 29 січня і приніс йому на запит лист до Президента Порошенка. І ми поговорили про ці питання. Він говорить, Василь Іванович, видай наказ про ліквідацію Верховного Суду. А я говорю, я, дороженький, таких повноважень не маю і вам не раджу. Він говорить, тоді видасть заступник... керівник апарату. А я кажу, а він тим паче не має такого права. Тому що керівник апарату підкоряється суддям Верховного Суду, і він діє у відповідності до закону і Конституції. Я говорю, немає розпорядчого документу. Якщо ви хочете, то читайте статтю 81 Цивільного кодексу, ви побачите, що Цивільний кодекс розповсюджується на приватні підприємства, а орган державної влади повинен бути обов'язково розпорядчий акт про ліквідацію органу публічного

права з конституційним статусом. Цього розпорядчого документа немає, референдуму не проводилось, тобто немає підстав вносити в розділ I статтю 6 Конституції України зміни. Тому говорити про ліквідацію Верховного Суду не приходиться. Тобто всі конкурси проводилися, по суті, це був той Верховний Суд, в принципі, ми з 30 вересня продовжуємо діяти як Верховний Суд, тільки що називаємося Верховний Суд України, туди-сюди, не змінили назву у зв'язку з рішенням Конституційного Суду.

Тоді сталося питання таке. Знайшли вони Сердюка, звільнили Івана Івановича, знайшли Сердюка, який погодився за те, щоб стати суддею в майбутньому Верховного Суду, бо він проходив конкурс там, не получилось перший раз. Знайшли Сердюка і Сердюк сказав: добре, Сердюк, Холоднюк вирішили питання. Той прийняв, той ліквідував наказом. Принаймні теж неправильно, тому що внесено запис без розпорядчого документа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Васильович. А потім, Андрій Євгенович передав слово Ользі Володимирівні.

ПАВЛІШ П.В. Дякую.

Я так розумію, за логікою тих подій, які відбувалися під час трансформації Верховного Суду України в Верховний Суд, то в наступному у нас має бути просто слово "Верховний". Скорочуємо. Просто в мене коментарів інших немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію. Дякую.

Ольга Володимирівна, що ви хотіли повідомити?

СОВГИРЯ О.В. Шановні колеги, я хочу повідомити, що оскільки в нас на засіданні комітету було оголошено заяву про правопорушення у вигляді того, що була, зі слів Василя Івановича, вкрадена печатка.

_____. Не вкрадена.

СОВГИРЯ О.В. А що? Підроблена. Підроблена печатка.

_____. Печатка в мене є ..... Верховного Суду. А вони зробили нову печатку.

СОВГИРЯ О.В. Тобто ви говорите, що є факт підроблення печатки. Ви стверджуєте.

_____. Так. Ми про це повідомили прокуратуру і всі органи повідомили.

СОВГИРЯ О.В. Дякуємо. Так, ми почули. По-перше.

По-друге, ви сказали про те, що не виплачується вам систематично заробітна плата. Так? Тобто чим порушується ваше конституційне право. У зв'язку з тим, що у нас є стаття 33 Закону "Про комітети Верховної Ради", де передбачений механізм реагування комітетів на порушення законності.

Зчитаю: "У разі встановлення комітетом порушення прав, свобод і інтересів людини та громадянина, інтересів держави, територіальної громади, що охороняється законом, комітет направляє такі матеріали для відповідного реагування в межах, встановлених законом, органам Верховної Ради, державним органам чи органам місцевого самоврядування".

У зв'язку з чим я пропоную членам комітету прийняти рішення про взяття до відома повідомленої інформації і про направлення відповідних запитів до тих органів, до повноважень яких належить розслідування тих правопорушень, про які було заявлено Василем Івановичем.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже пропозиція в нас, яка піде на голосування, я думаю. Вона так гарно сформульована. Дякую, Ольга Володимирівна. Просто вже як пропозиція.

_____. Я б хотів звернути увагу колег, що тут йдеться ще про один дуже тяжкий злочин. Те, що тільки що наш колега розповів. Йдеться про злочин, кримінальний злочин, втручання у діяльність судової влади. Те, що наш колега розповів про Філатова, його діяльність, це підпадає, повинно кваліфікуватися як ще один злочин. Тобто треба його включити до переліку, який ми щойно розглянули.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Зараз, поки запитання формулюється, колеги, треба нам вирішити, нам потрібне письмове звернення від Василя Івановича чи достатньо усного повідомлення, яке фіксується?

_____. Я можу додати документи, які вже були попередні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Обов'язково, письмово потрібно обов'язково. Тому що коли будуть формулюватися ці запити до органів державної влади, ми не можемо посилатися тільки на стенограму, нам повинні бути викладені чіткі факти, обставини, і ми маємо документ мати.

_____. Я думаю, що, Василь Іванович, це також буде більш корисно, тому що ви у письмовому вигляді зможете більш детально все викласти, тому що на словах це одне, а вже згадаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І потім будете нас контролювати як представників народу, як ми виконуємо норми закону.

_____. Хорошо. Ми вам відправимо текст звернення і докладемо всі звернення, які ми з приводу криміналу і цих питань направили.

СОВГИРЯ О.В Одрозу ваші пропозиції, до яких органів державної влади ви б вважали за необхідне, щоб комітет звернувся для реагування на цю проблему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович, будь ласка.

НОВІКОВ М.М. Одне запитання. Ви сказали, що була підроблена печатка якого суду?

_____. Верховного Суду України.

НОВІКОВ М.М. Верховного Суду України. Тобто не була виготовлена печатка Верховного Суду, а була підроблена печатка Верховного Суду України.

_____. Дивіться, була підроблена печатка Верховного Суду України. А те, що Верховний Суд, він собі виготовив, він собі діє, я до того нічого не маю. Я говорю, що печатка в мене є моя Верховного Суду України, не моя, а Верховного Суду України, установи, яка сто років не ліквідувалася. І є нова паралельна печатка, звідки ми узнали, коли нам не стали платити заробітну плату, ми посилаємо карточки, і тоді ми в казначействі, нам показали, що ви ж, каже, подали печатку. Я говорю, як ми подали печатку? Ми не завіряли печаткою. І тоді ми вияснили, що в даному випадку виготовлена нова печатка, і вона, безперечно, що вона відрізняється

від тієї нашої печатки. Нова печатка. Тепер дві печатки є: Верховний Суд України у нас і всі об'єкти майна. Тому я не знаю, що...

_____. Василь Іванович, а рішення суду там ніякі нові не з'явилися?

_____. Все може бути. Я не можу контролювати ті органи, що вони там роблять з тим нашим майном і з печатками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, Микола Олексійович, а потім – Павло Васильович.

СТЕФАНЧУК М.О. Я так розумію, що печатка Верховного Суду України знаходиться у вас на зберіганні, і в цей самий час з'являються документи, скріплені печаткою Верховного Суду України, яка не відповідає тій печатці, яка зберігається у вас, правильно?

_____. Безперечно. Але ту печатку нову засвідчує Данішевська своєю печаткою Верховного Суду. І тому її приймають. Я говорю, так ви ж дивіться, цей не наша печатка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що ви хотіли ще запитати?

Валерій Іванович, хочете щось сказати?

БОЖИК В.І. Печатка на печатку. Більш що тут скажеш?

_____. Василь Іванович, справа в тому, що у нас в комітеті в більшості були адвокати, були і нотаріуси. І ми в більшості всі стикалися з рейдерством в господарських процесах, в цивільних. Але коли ви вже

розкажете про рейдерство Верховного Суду України, я спати сьогодні не буду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, тоді давайте поставимо на голосування пропозицію Ольги Володимирівни Совгирі з тим, щоб, дійсно, отримати письмове звернення від Верховного Суду України і тоді розпочати процес.

Хто за цю пропозицію, прошу голосувати. Одностайно, я бачу. У нас зараз 13 членів в комітеті. Одноголосно всі "за". Рішення прийнято.

От бачите, як шкода знов-таки, що інших фракцій немає. Тому що, коли йдеться про такі важливі речі, коли йдеться звернення до Комітету про правопорушення, і нема кому сказати, що ми допити проводимо.

_____. Можна ще допомогти. І немає телекамер немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, обідно.

_____. Обідно. Да, обідно, що телекамер і нікого немає.

_____. Немає кому запіаритись.

_____. Треба зробити таку традицію, щоб після завершення робимо спільне фото тих, хто залишився. Це буде такий гарний поштовх для...

_____. Давайте зараз так і зробимо. Пропоную на фоні годинника.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми так зробимо. Дякую за пропозицію. Тому що як зникають камери, зникають і інші фракції в нас, на жаль.

Тому, колеги, рішення прийнято. Дякую.

В кого ще щось є сказати про різне? Нічого немає? Тоді засідання комітету оголошую закритим. Дякую всім за роботу. Дякую.